

DOMOVINA

Upravištvo „Domovina“ v Ljubljani, Knaflova ulica 5
Uredništvo „Domovina“, Knaflova ulica 5/II., telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 9 Din, polletno 18 Din, celoletno 36 Din; za ino-
zemstvo razen Amerike: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din; za
Ameriko letno 1 dolar. — Račun poštno branilca, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Lep uspeh samopomoči štajerskih živinorejcev

Ze od nekdanj so sloveli mariborski in ptujski živinski sejmi, ki so jih radi obiskovali tudi tuji kupci, ko še niso bile zaprte meje za izvoz naše živine. Cene na teh sejmih so bile navadno tudi odločilne za cene na ostalih štajerskih sejmih. Ko pa je zajela stiska naše kmetijsko gospodarstvo, je občutil štajerski kmet najhujši udarec zaradi padca cen živini. Prekupčevalci so rušili že itak nizke cene in se je posledica škodljivega mešetarjenja z živino poznala zlasti zadnja leta na sejmih za živino v Mariboru in Ptujju.

Zato so zdaj tudi štajerski kmetje po hrvatskem zgledu napovedali boj prekupčevalstvu in mešetarstvu. Združeni so segli po samopomoči. Izvolili so iz svoje srede sejmiski odbor, katerega dolžnost in naloga je določiti kakovost živine in cene. Sejmiski poverjeniki po vseh naseljih imajo dolžnost, da obveščajo kmete o gibanju cen živine. Prvi uspeh je bil dosežen v torek na mariborskem živinskem sejmju, ki je bil zelo živahen. Dogon je bil izredno velik, toda pokazalo se je, da je bila živina v pretežni večini prekupčevalska, po kakovosti pa zelo slaba. Prekupčevalci so namreč, ko so izvedeli za kmečko samopomoč, kupili kolikor mogoče več živine in jo prignali na

sejem, da bi kaj zaslužili. Ko je sejmiski odbor izvedel za prekupčevalske spekulacije, je s pomočjo obrtnega oblastva prerešetal prekupčevalce in ugotovil, da jih je bilo med njimi več kakor polovica, ki niso imeli obrtnic in ki niso upravičeni trgovati z živino. Vse te je sejmiski odbor izločil in jih prijavil odločilnim oblastvom, ki jih bodo občutno kaznovali.

Drugi uspeh je bil v dosegu boljših cen. Kmetje so se držali določenih cen in niso prodajali živine pod ceno. Tako so bile na mariborskem sejmju za živino v torek naslednje cene za kg žive teže: voli I. vrste 4 do 4,25 II. vrste 3,50 do 3,75, III. vrste 3 do 3,25; krav ames. vrst. s 1 g lg og 3 do 3,25; bikom I. vrste 3,75 do 4, II. vrste 3 do 3,25; kravam I. vrste 3,75 do 4, II. vrste 3 do 3,25, kravam za klobase 1,80 do 2,50; telicam I. vrste 4 do 4,25, II. vrste 3,25 do 3,50; telecom I. vrste 6,25 do 6,50, II. vrste 5,25 do 5,50, III. vrste pa 4,25 do 4,50 Din.

Složnost kmetov, ki se je pokazala na tem sejmju, je bila deležna lepega uspeha. Tako se je treba ravnati tudi v naprej, da se bodo dosegle in tudi obdržale vsaj približno pravične cene, ki jih je živinorejec upravičen zahtevati za svoj trud.

Tudi ovira za izboljšanje cen živini

Kakor je razvidno iz načrta novega proračuna mesne občine ljubljanske, se nameravajo občutno zvišati trošarine, tako med drugim na meso od 50 par na 1 Din, na ližol, grah in lečo od 2 na 6 par, na moko od 6 na 10, na sir od 30 na 50, sladkor od 1 Din na 50 par itd. Če se to zgodi, bo ljubljanski porabnik, ki danes povprečno komaj živetari, hudo prizadet, ker je jasno, da se bo povišek trošarin delno preválil nanj. Pa tudi trgovec nima dandanes več zlate dobe; zato bi povišek trošarin hudo občutil tudi on.

Podeželana, zlasti v okolici Ljubljane, pa zanima predvsem namera, da se hoče povišati trošarina na meso, kar bi pomenilo novo oviro za izboljšanje cen živini. Morda bo kdo rekel, da takole povišanje sa-

mo v Ljubljani ne bi moglo vplivati na cene, češ da gre le za majhne količine mesa. Ker pa vemo, kako se vse izkoristi in tudi zlorabi za prižitek na cene, zato okoliški kmetje, ki se pravkar borijo za dosego pravičnih živinskih cen, niso veseši, če se izkušajo dobiti viri za javne dajatve na njihovi koži.

Položaj našega kmetijstva je tak, da kmetijski pridelki ne prenesejo nikakih obremenitev več. Tudi Ljubljana kot glavno mesto kmečke pokrajine se mora tega zavedati, čeprav je sicer resnica, da ji bo težavno uravnovesiti proračun. Poišče naj si drugačne denarne vire, ki ne bi tako naravno zadeli siromaka kmeta in tudi siromaka konzumenta.

Opozorilo dolžnikom posojilnic

Zveza slovenskih zadrug in Zadruga zveza v Ljubljani objavlja:

Ponovno smo že naglašali, da so posojilnice po svojem ustroju obenem predstavnice dolžnikov in vlagateljev in da imajo zaradi tega tudi v vprašanju kmečke zaščite poseben položaj, ki ne more biti enak položaju ostalih upnikov. Zlasti dejstvo, da

vsí dolžniki istočasno kot člani neomejeno jamčijo za posojilnico, narekuje posojilnicam in s tem tudi njihovim zvezam, da pri dovoljevanju posebnih ugodnosti po čl. 5. uredbi o zaščiti kmetov postopajo skrajno previdno in na ta način, ki ne škoduje posojilničnim koristim in s tem tudi ne koristim članov dolžnikov, ki prosijo za tako

dovoljenje. Člani dolžniki naj se v prvi vrsti zato skušajo sporazumeti neposredno s prizadetimi posojilnicami samimi, ki bodo nedvomno, kolikor jim bodo dopuščale možnosti, dajale olajšave in s tem nudile dolžnikom tisto, kar pač lahko dajo, ne da bi pri tem trpele koristi zadruge in posredno koristi člana dolžnika. Več kakor to, kar lahko nudijo zadruge z neposrednim sporazumom, tudi zveze ne bodo mogle dovoljevati. Zato naj se oni dolžniki člani naših zadrug, pri katerih je docela izključena možnost, da bi izvršili svoje obveznosti po določenih zadružnega odplačilnega načrta, skušajo sporazumeti glede raznih olajšav neposredno s svojimi posojilnicami.

Planica je pripravljena

Za velike skakalne tekme v Planici, ki bodo, kakor smo že poročali, to nedeljo, je vse pripravljeno. Udeležili se jih bodo najbolj znani svetovni skakalci iz vseh mogočih držav. Svojo udeležbo so napovedali Norvežani, Švedci, Švčarci, Čehoslovaki, Avstrijci, Poljaki, najbrž pa bodo prišli tudi Italijani in Japonci, ker so, kakor znano, Japonci med najboljšimi skakalci sveta.

Zanimivo je pogledati ogromno skakalnice, ki so jo v ponedeljek prvič preizkusili. Tuji tekmovalci, ki so že v Planici, so vsi rekli, da kaj takega še niso videli in da smo pri postavljanju skakalnice mi daleč pred drugimi narodi. In še nekaj je vredno omeniti. Nemci, Italijani in Norvežani so v zadnjem času zgradili več novih skakalnic, ki so stале po petkrat, desetkrat toliko kakor planiška, toda z uspehi te naše edinstvene skakalnice se ne more meriti nobena izmed njih.

Svojo udeležbo priglašala čedalje več gledalcev. Tudi posebnih vlakov bo nekaj več, kakor se je prvotno mislilo. Vendar pa je že poskrbljeno, da bodo prišli vsi na svoj račun in da noben sedež ne bo prikrajšan. Saj je okolica skakalnice tako urejena, da vidi skoče enako dobro do 30.000 gledalcev.

Poslednji vlaki bodo prišli celo iz Beograda. To je najbolj zgovorna priča, kako veliko zanimanje vlada za te tekme. Saj tudi mi kar tako, če vidimo človeka, ki leti več kakor sto metrov po zraku s samimi smučmi. In da se bo to zgodilo prvič na svetu in na naših tleh, na to smo lahko najbolj ponosni.

Ker bodo stroški za udeležbo te tekme malenkostni, naj se je vsakdo udeleži. S tem bo tudi pokazal, da zna ceniti napore naših ljudi, ki so prav z gradnjo te skakalnice dali zaslužiti našim kmetom lepe tisočake za delo, vožnje in les. Da okolica Planice to zimo sploh ni poznala brezposelnosti, je naj večja zasluga graditeljev planiške skakalnice.

Petnajstega marca pojdite torej vsi v Planico!

Po Sloveniji gre glas:
„Domovina“ je za nas!

Pokrivanje s papirjem uničuje plevel

Tudi na kmetijskem področju so iznajdbe pogoste. Ena izmed novejših iznajdb za pospeševanje kmetijstva je ugotovitev, da s pokrivanjem zemlje s papirjem ugončujemo plevel, obenem pa pospešujemo rast in razvoj gojenih rastlin.

To učinkovito, a sicer preprosto sredstvo je bilo odkrito čisto po naključju pred dobrih 20 leti. Upravitelj nasadov škodljivca trsa na Havajskih otokih Eckart je iskal sredstvo za učinkovito zatiranje plevela. Pokril je zemljo s papirjem, in glej, zatri je plevel, obenem pa obvaroval zemljo pred vročimi solničnimi žarki, pod katerimi voda hitro izhlapi. Da je bil papir trpežnejši, ga je namočil v asfaltu.

Od takrat so začeli rabiti papir tudi za gojenje drugih koristnih rastlin. Pri tem se je počasi izkazalo, da papir ni le učinkovito sredstvo proti plevelu, temveč da nam doma še večje koristi s tem, da se pod njim zviša toplota zemlje, kar tudi pospešuje razvoj koristnih bakterij v zemlji. Poleg vsega tega pa ostaja zemlja pod papirjem vlažna.

V to svrhu pripravljene asfaltni papir rabijo danes zlasti tam, kjer goje južne plodove. Pa tudi pri turščici, krompirju, paradižnikih in raznem sočivju ga z velikim pridom uporabljajo. Po ameriških podatkih se pri rabi tega papirja poveča pridelek paradižnikov za 44 odstotkov, zelja za 76, kolerabe za 123, solate za 133, fižola za 153, krompirja za 377, pese za 404, korenja za 507, kumarca za 512, špinače za 516 odstotkov.

Seveda ne smemo misliti, da je s papirjem že vse opravljeno. Zemljo je treba pravilno obdelati in pognojiti, šele potem pomaga papir do uspeha. Važno je tudi, da se pod papirjem sočivje mnogo hitreje razvije, ker omogoča na leto po dva in na skrbno gojenih vrtovih morda tudi po tri pridelke.

Za se pri nas posveča kmetijskemu napredku sploh vse premalo pozornosti. O kakšnih resnejših poskusih za izboljšanje kmetijstva pri nas še nismo ničesar čuli in je vse kmetijsko pospeševalno delo pri nas

premitvo, čeprav smo izrazito kmetijska država. Vzemimo za zgled Ameriko, Nemčijo in Rusijo, kjer je kmetijstvo v zadnjih letih silno napredovalo.

Politični pregled

O spremembah v vladi je bilo v soboto izdano uradno sporočilo, ki vsebuje v glavnem: »Danes dopoldne je Nj. Vis. knez namestnik Pavle sprejel v avdienco predsednika ministrskega sveta in zunanjega ministra dr. Milana Stojadinovića. Pri tej priložnosti je

dr. Milan Stojadinović izročil v roke Nj. Vis. kneza namestnika Pavla ostavko celotne vlade.

Knez namestnik si je pridržal odgovor za popoldne. Po predsedniku vlade je knez namestnik sprejel v posebni avdienci predsednika senata dr. Ljubomira Tomašića in predsednika narodne skupščine Stevana Čirića. Popoldne je knez namestnik ponovno sprejel v avdienco dr. Milana Stojadinovića in mu v imenu kraljevega namestništva sporočil, da je ostavka njegove vlade sprejeta. Istočasno mu je poveril sestavo nove vlade. Zatem sta sprejela kraljeva namestnika dr. Stanković in dr. Ivo Perović v avdienco dr. Milana Stojadinovića.

Proti večeru je bil podpisan

ukaz o imenovanju nove vlade

ki je zvečer zaprusegla. Iz vlade sta stopila minister za vojsko general Peter Živković in minister za pravosodje dr. Mile Miškulin. Za novega ministra vojske in mornarice je imenovan armijski general Ljubomir Marč, načelnik glavnega generalnega štaba. Minister za socialno politiko Dragiša Cvetković je začasnó poverjen tudi z vodstvom poslov ministra za pravosodje. Na novo je stopil v vlado kot minister za telesno vzgojo narodni poslanec JRZ Josip Rogić. Kot zastopnik Seljaškega kluba, ki je bil doslej v opoziciji, je stopil v vlado narodni posla-

nec Voja Djordjević kot minister brez portfelja.

Zadnje dni se je v narodni skupščini obravnaval proračun in so bili

odobreni proračuni vseh ministrstev

Včeraj pa je bil na dnevnem redu finančni zakon k proračunu za l. 1936./37. z dopolnil.

Na seji narodne skupščine v petek se je zgodil vse obsodbe vreden

revolverski napad na ministrskega predsednika dr. Stojadinovića.

Med govorom predsednika vlade se je pojavil v novinarski loži poslanec Damjan Arnavtović, član Jevtičevega poslanskega kluba, in začel vpadati v besedo z medklici. Predsednik vlade dr. Stojadinović je nekaj časa mirno poslušal motenje, nato pa je pozval poslanca Arnavtovića, naj pride v dvorano, kjer je njegovo mesto, in naj v dvorani pove, kaj hoče. Arnavtović je odgovoril, da bo predsedniku že pokazal, in se je nato kmalu pojavil v skupščinski dvorani. Sedel je v prvo poslansko klopi in spet delal medklice. Začeli so ga miriti, a ni nič pomagalo. Zmerom bolj je izžival. Naposled pa je planil pokoncu, potegnil iz žepa revolver in trikrat ustrelil proti predsedniku vlade. Bila je sreča, da ni nikogar zadel. V narodni skupščini je nastalo ogorčenje. Nekateri poslanci so planili na napadalca, a v tem je že prispela skupščinska policija in razorožila ter odvedla Arnavtovića iz dvorane. Zločin so vse skupščinske skupine ogorčeno obsodile.

Preiskava, ki se je uveljavila zaradi zločinskega napada na dr. Stojadinovića, kaže, kakor poročajo, na zaroto. Poleg Arnavtovića

so aretirali še več poslancev,

ki so noč pred napadom prečkali z Arnavtovićem. Pri njih so izvršili tudi hišne preiskave in našli pri nekaterih razno orožje. V stanovanju enega izmed aretiranih poslancev, Dragiša Milovanovića, je policija dobila po vseh beograjskih listov razne letake. Na enem javlja poslanec svojim volilcem, da bo v skupščini tekla kri. Glede na napad je bil zaslišan tudi bivši ministrski predsednik Bogoljub Jevtić, ki pa je odločno zaničeval vsake zveze z napadalec. Beograjska »Pravda«
zatrjuje, da je zločinski napad delo nekdanjega Pofa. Po vesti »Pravde«
je bil vrhovni vo-

Ivan Stivnik:

16

Usodna žena

Janko je skomizgnil z rameni. »Nu, dobro, pojdiva, če res nočeš drugače!«

To rekši je krenil mirnodušno proti vratom, za katerimi so bili izginili Viktor, Romana in Kaluta-Baj.

Stopila sta v majhno dvorano, kjer so razbirali vsakovrstna zelišča. Močan, aromatski vonj je polnil zrak. Obilo delavcev v platnenih haljah se je sukalo po dvorani. Toda o Romani in Viktorju ni bilo več ne duha ne sluha. Očividno sta bila šla že dalje. Janko je vzel to z zadovoljstvom na znanje. Ozrl se je, kakor si ne bi vedel pomoči.

»Kje neki utegneta biti?« je vprašal z dozdnevno poparjenostjo.

Beatrika je nervozno trgala žepno rutico. Od močne dišave ji je prihajalo slabo.

Tedaj je stopil Janko k enemu izmed delavcev in ga vprašal.

»Prva vrata na desni«, se je glasil odgovor.

Beatrika ni mogla slišati teh besed.

»Pojdiva,« je rekel brat in jo odvedel na desno.

Šla je za njim, boreč se s slabostjo. Toda Janko je ni odvedel skozi prva vrata, marveč skozi druga. Razume se, da nista našla v prostoru, kamor sta stopila, nitj Romane niti Viktorja.

Beatrika je bila vsa iz sebe, in Janko se je delal, kakor bi vneto iskal izgublencev.

Toda vodil jo je baš narobe, zakaj vedel je, da razlaga Romana Viktorju ves obrat po vrsti. Ta gotovost mu je kazala pot, kako je bilo treba hoditi, da nista srečala dvojice.

Na Beatričino hudovanje je odgovoril z mirno dobrodušnostjo: »Kaj hočeš prav za prav? Razkazujem ti ves obrat prav tako dobro, kakor ga Romana stricu. Njiju dva pa že ujameva kje.«

Beatriko je silil jok od samega gneva. »Nesramno je, da se ne ogledata po naju dveh in naju nista počakala«, je rekla ogorčeno.

»Prosim te, saj vendar ne vesta, da hodi va za njima in ju iščeva.«

»Kaj ne bi vedela!«

»Ne! Poslal sem jima Kaluto s sporočilom, da ju čakava v Romaninem zasebnem kontorju.«

Toliko, da ni planila vanj. »Zakaj si storil to?«

Skomizgnil je z rameni. »Saj pravim, mislil sem, da ti storim uslugo. Kako pa naj vem, da tako resno želiš pogledati tovarno, ko si bila še v snočnjem razgovoru povsem drugačnih misli. Najbrže te je stric Viktor pregovoril in nisi hotela reči, da ga ne bi užalela. Ali si se mar radovoljno peljala z njim?«

»Seveda; čemu se pa ne bi? Osel si, zapomni si to!« je dejala vsa razljutena. Toda jeza in ogorčenje sta bila zama; morala se je vrniti z bratom. Razumne se, da ni storila tega, ne da bi bila smejala ves svoj gnev na njegovo grešno glavo.

Janko je trpel ploho dokaj mirno. Sam pri sebi je bil vesel, da se je načrt posrečil.

13. POGLAVJE.

Nič hudega sluteti, sta hodila medtem Romana in Viktor po tovarni. Kaluta-Baj jima je prinesel Jankovo naročilo in tako sta mislila, da se je Beatrika odrekla ogledu z lastnega nagiba. Romana je pri tem kajpak radovedno pogledala Viktorju v obraz, a ni ni žalosten zaradi te novice. Toda ni se ji zdelo, da bi mu bilo nevšečno, ker se je moral odreči Beatričini družbi. Dejal je celo z očitnim zadovoljstvom: »Saj je itak bolje tako.«

Z živim in neskaljenim zanimanjem je sledil svoji vodnici po vsem obširnem zavodu. Pazil je na vsako malenkost in si dal pojasniti vse, karkoli mu je bilo neznanega. Pri tem sta jela govoriti spet o njegovem izumu ter zašla v kaj živahno razpravo.

Viktor je izkusil z veseljem, da se izraža Romana neobičajno jasno in točno. Priznati si je moral, da še nikoli ni videl ženske, ki bi bila na takem torišču tako na svojem mestu, kakor je ona. In vendar ni videl v nji ničesar neženskega. Tudi tu je bil dojem njene pojave in njenega vedenja povsem dekliski, vzlic mirni odločnosti vselej skromen in mil.

Njeni uslužbenci so jo vprašali na tem obhodu marsikaj, in za vsakogar je imela miren, točen odgovor ali jasno navodilo. Vse to je pričalo Viktorju, kako tesno je zraščena s svojim velikim obratom.

Ko je bil obhod pri kraju, je rekel toplo: »Občudovati vas moram, gospodična! Človek ne bi verjel, kako sijajno opravljate svoj posel, čeprav ste ženska, in vzlic svoji mladosti.«

Mamica, Ti moraš priti z Radionom!

3236

Schichtov **RADION** pere vse

Jaz ne maram imeti utrjene in nasajene mamice, jaz hočem mamico, ki je dobre volje, tudi kadar pere. Zato moraš priti s Schichtovim Radionom, ki opere perilo brez truda veliko bolj čisto, kakor bi ga oprale najbolj pridne roke ob najhujšem naporu. Saj je vendar tako preprosto: raztopi najprej Radion v mrzli vodi in ko raztopina s perilom zavre, kuhaj 15 minut. Nato izperi perilo najprej v topli, potem pa še v mrzli vodi — in perilo bo belo kakor sneg.

ditelj Pofa poslanec Tanasije Dinić, ki je pobegnil v tujino. Imunitetni odbor je z 12 proti 3 glasovom odobril, da se aretirani poslanci izroče sodišču. Preiskava se še nadaljuje.

V soboto se je nemški državni zbor, ki je bil sklican za prihodnji petek, nenadno sestel. Na dnevnem redu je bila samo izjava nemške vlade, da je

Nemčija odpovedala lokarnsko pogodbo in da zasede demilitarizirano cono v Porenju.

Državni kancelar Hitler je izjavil na seji, da je bila Nemčija prisiljena k temu koraku, češ da je Francija s sklenitvijo in odobritvijo dogovora z Rusijo, ki naj bi bil bajje naperjen proti Nemčiji, sama prekršila obveznosti lokarnske pogodbe. Istočasno pa ponuja Nemčija Franciji pogodbo o nenapadanju za 25 let. Hitler je v govoru te dni naglasil, da je z vzpostavitvijo nemških pravic v Porenju nemška borba za enakopravnost med državami končana. Ob koncu se je nemškega držav-

nega zbora je predsednik general Göring razglasil, da je sedanji nemški državni zbor razpuščen in da so razpisane nove volitve za 29. t. m.

Postopek Nemčije je povzročil veliko razburjenje zlasti v Franciji in je francoski ministrski predsednik Sarraut v govoru po radiu izjavil, da

Francija vztraja na lokarnski pogodbi

in da je sklicevanje na pogodbo z Rusijo le prazna pretveza. Naglašal je, da je Nemčija samovoljno prekršila slovesno prevzete obveznosti, zaradi česar tudi ne more zbuditi zaupanja do novih nemških predlogov glede pogodbe o nenapadanju. Kakor javljajo iz Pariza, Francija sicer ne odklanja novih pogajanj z Nemčijo, vendar pa jih ne more začeti v znamenju zanikanja prostovoljno danih podpisov. Francoska vlada je pripravljena začeti z Nemčijo pogajanja, toda le s pogojem, da nemške čete spet izpraznijo Porenje, ka-

tero so zasedle proti mednarodnim pogodbam. Tudi angleški zunanji minister Eden je v spodnji zbornici izjavil, da sta odpoved lokarnske pogodbe in zasedba demilitarizirane gasu v Porenju močno omajala zaupanje v vsakršno obveznost, ki bi jo mogla nemška vlada prevzeti v bodočnosti.

Z abesinskih bojišč prihajajo poročila, da se italijanska ofenziva nadaljuje

in da vesti o premirju niso resnične. V Afriki siniji upajo, da bo kmalu nastopila deževna doba, ki bo italijansko prodiranje ovirala in morda zadržala. Italijanski pohod izkušajo zdaj zadrževati abesinski četniški oddelki.

V torek je

obiskal češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža Dunaj.

Razgovor z avstrijskimi državniki pa ni obrodil zaželenega uspeha, ker je Avstrija preveč vezana na Rim, da bi se mogla spuščati v samostojna pogajanja.

Pogledala ga je s svojimi lepimi, resnobnimi očmi. »Imela sem naprekosljivo, a tudi kaj strogo učiteljico, gospod inženjer.«

»Katero neki?«

»Jekleno neizogibnost.«

Pazno je uprl oči vanjo. »Tedaj vas ni samo lastna želja pripravila do tega, da ste prevzeli vodstvo obrata?«

Nasmehnila se je. »Govorite kar naravnost, gospod Trtnik: hoteli ste reči, želja, da nakopim kar največ denarja. O ne! Lastna želja ni bila moj vzrok, da sem stopila kakor mož na svoje mesto v obratu. Še zdaj mi je dostikrat neizrekljivo hudo, ko ne slišim dan na dan nič drugega, kakor zgolj suhoparno pesem o kupčiji. A kaj sem hotela? Svoj prvi korak na to polje sem storila še za očetovih dni. Siromak je bil bolan in je potreboval zanesljive pomoči; jaz pa sem živela samotno in prazno življenje in sem bila še vesela, da sem našla delo ter smela pomagati očetu. Ljubezen do njega, ki sem ga ljubila nad vse, mi je sladila težave. In ko je potem umrl, sem postala voditeljica tvrdke ter prevzela odgovornost za njen nadaljnji obstanek. Tega nisem storila zato, da bi mi donašala denar, marveč, ker je šlo za srečo in nesrečo drugih... Razumem se, da ne preziram zaslužka; narobe — toda — «

Obmolknila je, kakor bi se bila ustrašila, ter si potegnila z roko preko čela. »Oprostite, zagovorila sem se; vem, da vas dolgočasim.«

Njegove oči so počivale nepremično na njenem obrazu. In ta obraz se mu je zdel nocoj lepši in mikavnejši od vseh človeških obličij.

»Prav gotovo me ne dolgočasite, gospodična. Poslušal sem vas z velikim in vročim zanimanjem!«

Topli zvok njegovega glasu ji je laskavo segal v dušo, a vendar je smatrala njegove besede le za vljudno frazo. Naglo se je vzravnala ter obrnila pogovor v drugo smer: »Vrniva se zdaj, če vas je volja. Beatrika je gotovo že nestrpna, ker naju mora čakati tako dolgo.«

To rekši ga je odvedla nazaj.

Kaluta-Baj jima je molče sledil. Vedno se je držal v diskretni razdalji; le kadar sta govorila z njim Romana ali gospodar in sta mu kaj razkazovala, je stopil bliže. V temnih očeh mu je sijal skrivnostni svet, kakor zarja globokega notranjega veselja.

Obhod je trajal več ur. Zunaj se je bilo zdavnaj stemnilo. Povsod so se užgale električne žarnice.

Viktor je bil videl marsikaj zanimivega, in vendar bi bil ostal prav rad še nekaj ur. »Ali mi dovolite, da se še katerikrat vrnem?« je vprašal in proseče pogledal Romano.

»To se ve, gospod inženjer, kolikorkrat vas bo volja.«

»Razumem se, da ne bom več tako neskromno razpolagal z vašim dragocenim časom. Poslej bom vedel sam kod in kam. Razen če se nemara bojite, da vam ne bi odnesel kake važne skrivnosti.«

Smehljaje je zmajala z glavo. »Ne, ta skrb mi je gotovo tuja. Kadarkoli pridete, recite Hojarju ali meni za prehodni list, pa boste lahko hodili po tovarni, ne da bi vam kdo branil.«

»Mari ni to nekoliko neprevidno?« jo je podražil.

»Ali zaupam človeku, ali pa mu sploh ne zaupam.«

»In meni zaupate?«

»Brezpogojno.«

Poklonil se je. »Hvala vam.«

Molče sta šla dalje in dospela v Romanin zasebni kontor.

Tam sta našla Beatriko pri najslabši volji, Janka pa vsega blaženega. Z najnedolžnejšim obrazom je povedal, kako sta z Beatriko zaman skušala dohiteti strica Viktorja in Romano.

Viktor je vljudno pomiloval Beatriko. »Gotovo je bilo zelo dolgočas medtem?« jo je vprašal.

Ona bi bila najraje zdvijala in zbesnela; toda napela je vse moči in se posiljeno nasmehnila. »Strašno dolgočas, Viktor. Zelo si boš moral prizadevati, da me odkoduješ za to.«

Prijel je njeno desnico in jo galantno poljubil; pri tem pa se je — kakor slučajno — odmeknil za korak. »Vidiš, ljuba Beatrika, bolje bi bilo, da si ostala doma. Tukaj res ni ozračje zate.«

Beatrika je vzdihnila in ga medleče ošinila z očmi. »Ah, res je bilo grozno! Ne razumem te, Viktor, česa iščeš v tej nezveličani tovarni?«

Čuden smehljaj mu je zaigral okrog izrazitih ust. »Meni se pa nikakor ne zdi nezveličana, ampak narobe, tako zanimiva, da jo mislim s prijaznim dovoljenjem gospodično Severjeve še večkrat posetiti.«

Beatrika se je ugriznila v ustnico. Najrajši bi bila dala duška svojemu gnevu in ga

DOPISI

KORAČICE. Znano je, da je svoječasnobanska uprava dala navodila vsem občinam, kako naj osnujejo občinske cestne odseke in kako morajo skrbeti za občinske ceste. Toda mi Malovaščani in Hranjigovčani v korački občini imamo take ceste, da so bolj podobne blatnim rekam kakor cestam. Tukajšnji posestniki smo na pristojnem mestu že prosili, naj se ceste popravijo. Gre zlasti za del ceste od križpotja, kjer mežjo skupaj tri vasi Sejanci, Mala vas in Hranjigovci, pa do drugega križpotja pod znanim Kostanjem. Tu je zlasti posebno takojšnje popravilo. Občina je imela že dve občinski komisiji na licu mesta, pa še do danes ni ničesar ukrenila. Preteklo je že tri mesece, ko je plavzovje cesto zasulo. Vreme je dopuščalo, da bi cesto lahko takoj popravili. Tudi banska uprava je predsednike občin k temu opominjala. Kljub temu se nič ne stori. Zato prosimo sresko načelstvo v Ptuj, naj pove občinskemu predsedniku, kdo mora za občinske ceste skrbeti.

LJUTOMER. Dne 1. t. m. je imelo tukajšnje Združenje obrtnikov oblačilnih strok redni občni zbor v prostorih g. Strasserja. Zboru je prisostvoval kot odposlanec Zbornice za trgovino, obrt in industrijo predsednik okrožnega odbora in zbornični svetnik g. Franjo Bureš iz Maribora. Kako občutni sta splošna gospodarska stiska in pa nelegalna konkurenca, nam priča dejstvo, da je naše združenje štele leta 1932. še 175 članov in da jih zdaj životari komaj 118. Tako je v eni združbi v našem malem okraju v kratkih štirih letih padlo število članov za 57. Pri volitvah so bili izvoljeni: predsednik Andrej Hanžel, krojač, Ljutomer; podpredsednik Janko Prelog, čevljar, Ljutomer; v upravo Matija Novak, krojač, Lukavci, Mici Volfova, šivilja Ljutomer; Milha Šoštarič, čevljar, Veržej; Vincenc Karba, čevljar, Mala nedelja; Nemeč Avgust, čevljar, Babinci; Stefan Ščavničar, krojač, Štrigova; v nadzorni odbor: Ivan Kodl, krojač, Ljutomer; Ivan Svatin in Franjo Špur, čevljarja, Veržej; v častni odbor Josip Ivanjšič, čevljar Ijaševci; Franc Sunčič, krojač, Boreci; Marko Belc, krojač, Lukavci; J. Trstemjak, krojač, Ljutomer; Ambrož Melko, krojač, Štrigova;

izsula na Romano; a čutila je, da mora biti previdna v Viktorjevi navzočnosti. Bog ne daj, da bi on zapazil vraga, ki se skriva za njenim ljubeznivim vedenjem! Da pa bi Romano vsaj ujezila, se je z nežno kujavostjo obesila Viktorju na komolec.

»Ah, Viktor, saj sem se vendar le zaradi tebe peljala, da bi ostala v tvoji družbi. Z vsako uro skoparim, ki jo morem prebiti s teboj. Dolgo boš čakal, preden te zopet pustim v to grdo tovarno.«

Viktor je moral trpeti njeno dobrikanje, če ni hotel biti naravnost sirov.

Romana je pogledala v stran, ko se je Beatrika tako nežno prižela k Viktorju. Srce se ji je krčilo v nemi muki. Bala se je, da ne bi videla, kako se vgrezne njegov pogled ljubeče v Batričine oči. Revica pač ni slutila, kako silno so se bila izpremenila Viktorjeva čuvstva do Beatrike; da je to vedela, se ne bi čutila tako nesrečne!

Beatrika je začela nestrpno siliti domov. Janko se je obrnil k Romani.

»Ali se boš peljala kar z nami, Romana?« Zmajala je z glavo.

Mislila je sicer že sama, da bi se pridružila, ali vendar je čutila, da je bolje ostati. Saj je imela itak še nekaj dela.

»Ne, Janko,« je dejala, »delo še imam. Morda pridem nočjo pozneje nego po navadi.«

»Gotovo smo vas zadržali od važnih opravkov, gospodična,« je rekel Viktor.

»To se brž dohiti. Moja navada je le, da ne odložim nikoli nobenega dela na drugi dan.« je odgovorila mirno in prijazno, darsi jo je bolelo srce.

Arnoš Anton čevljar, Ljutomer. Ker obhaja Josip Ivanjšič 50letnico svojega mojstrovanja, so ga soglasno izvolili za častnega predsednika združenja. Zastopnik zbornice g. Bureš je v govoru naglasil, da se živo za svoj obstanek zanimajo v našem srezu tudi ženske, in tako je bila prvič izvoljena ena v upravo. Ob koncu kličemo jubilanu Josipu Ivanjšiču, ki je bil že predsednik združenja in ki je izučil mnogo mladeničev v svoji obrti: »Na mnoga leta!«

MALA NEDELJA. Zadnja prireditev sokolske čete je potekla v najlepšem redu v splošno zadovoljstvo občinstva. V vseh odsekih je opaziti živahno delovanje. V bodoče se pripravljajo več poučnih predavanj. Sokolska deca nastopi 25. t. m. na materinski proslavi, dramski odsek pa pripravlja za Belo nedeljo ljudsko dramo »Testament«. Sodelovalo bo okrog 40 oseb. — V zadnjem času se dvigajo cene vsej živini, tudi teletom, zato se varujte sleparskih prekupčevalcev živine in ne prodajajte živine pod ceno!

MOŠNJE. Z ozirom na sestavek z naslovom »V Mošnjah si bomo volili za župana zaslužnega Valentina Tonejca« in podnaslovom »Iz Mošenj smo prejeli«, ki je bil priobčen v 5. št. lista »Domovine« z dne 30. januarja l. 1936, leto XIX., na 2. strani, na 2. mestu, v 2. koloni, in sicer v drugem odstavku tega sestavka, zahtevam, da po določilih čl. 26-29. zakona o tisku objavite popravek: Ni res, da sem kdajkoli oddal v mlekarno posneto mleko, da sem z oddajo svojega mleka škodoval ugledu Mlekarske zadruga, da je zaradi svoje pozornosti poslovođa zavrnil moje mleko in da je bil zaradi mojega mleka oškodovan le eden gospodar ali gospodinja. Res pa je, da je bilo in da je mleko mojih krav izredno dobro in da doslej ni bilo še nobene pritožbe zoper to mleko, da ni bilo nikdar doslej zavrnjeno, kakor tudi da nisem nikdar nikogar pri mlekarni oškodoval niti za eno paro. Mošnje, dne 2. marca 1936.

Globočnik Anton, p. d. Reš.

POLJANSKA DOLINA. Kakor je vesela pomlad, ni pa veselja med prebivalci, saj skoro slehernega gospodarja tarejo skrbi, kako bo preživljal svojo družino. Zaslužka ni, dela ni in odvišni pridelki se le s težavo in za nizko ceno prodajajo. Velik udarec so

nam prizadejale sankcije, ker je zaradi njih kupčija z lesom prenehala. Zivinoreja nam zdaj zaradi nizkih cen tudi nič ne vrže. Kakor drugod, so se tudi naši gospodarji začeli gibati zaradi izboljševanja cen živini. Potrebno pa je, da se vsi strogo drže določenih cen.

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. Prejšnjo nedeljo je imelo 35. redni občni zbor izobraževalno društvo »Lipa«, ki je naše najstarejše društvo. »Lipa« je v teku let uredila vzorno knjižnico, v preteklem letu pa popolnoma prenovila in povečala scenartjo gledališkega odra. Z majhnimi spremembami je bil izvoljen stari odbor s predsednikom g. Francem Flajsom in podpredsednikom Stanetom Vrbančičem. — V nedeljo 8. t. m. pa je imelo šestji občni zbor Društvo kmečkih fantov in deklet. Zbor je otvoril predsednik g. Jožko Tomažič. Iz njegovih izjavanj je razvidno, da je društvo doslej storilo mnogo za napredek okolice. Izporočil tajnika, blagajnika in načelnikov odsekov povzemamo, da je bilo društveno delovanje tudi v preteklem letu kljub denarni stiski in rovarjenju nasprotnikov zadovoljivo. Denarnega prometa je bilo za 7.344 Din, ki so se domala uporabili za občekorstne namene. Po razgovoru o st. n. n. delu se je oglašil k besedi g. Robert Krišar in v imenu podpornih članov čestital društvu k lepim uspehom v dobi petletnega obstoja. Obenem je izpodbujal članstvo k nadaljnjemu nesebičnemu delu poudarjajoč potrebo kmečke sloge. Pri volitvah je bil z majhnimi dopolnitvami izvoljen stari odbor. Članašina se je znižala na 5 Din letno. Po pretresu proračuna in delovnega načrta za tekoče leto je predsednik g. Tomažič uspeli zbor zaključil s pozivom na složno delo. Želimo obema društvoma, da tudi v novi poslovni dobi dobro uspevata.

SV. PETER POD SV. GORAMI. Pri nas smo imeli v nedeljo shod, na katerem smo razpravljali o zvišanju cen živine. Na shodu so nastopili razni govorniki ki so opozarjali zborovalce, da je potrebna skrajna opreznost pred prekupčevalci živine.

SV. TOMAŽ PRI ORMOŽU. Dne 8. t. m. je g. župnik na prižnici opominjal tiste župljane, ki ostajajo organistu dolžni od zvonje, nja za mlitvi, naj redno plačujejo, ker so zvonovi dragi in se pri zvonjenju obrabljajo.

Beatrika je prižganjala. Gostje so se posloviili. Batričino slovo od Romane je bilo malone odurno. Ni se mogla kročiti; misel, da ji utegne Romana kaziti namere z Viktorjem, in jeza, ker je on napovedal, da se kmalu spet oglasi, ji nista dali miru.

14. POGlavJE.

Ko je dospela Beatrika v Viktorjevi in bratovi družbi domov, je takoj poiskala mater.

Vsa jezna ji je poročala o »skvarjenem popoldnevu« in dala duška svojemu gnevu nad Romano.

»Verjemi ali ne verjemi, mati, Romana mi izkuša prečrtati račune. In Viktor je mrzel kakor led. Ko bi le vedela, kaj se skriva za tem! Ona ga očividno lovi ter se skuša napraviti zanimivo s tem, da se oprijemlje njegovih strokovnih interesov.«

Toda gospa Sibila je zmajala z glavo. »To se ji ne posreči, Beatrika. On ne bo občeval z njo nikoli drugače nego poslovno. Saj ga poznam. Viktor ljubi lahkožive, pikantne ženske in se zanima le zanje. Tak živ računski stroj ni po njegovem okusu. Računar pa v tem slučaju ne more biti. On se ne bo ženil zaradi denarja — bilo bi nezmišlno spriti njegovega bogastva. Res pa je, da mu ni treba zapravljati časa z Romano. Morava ga zamotiti, da se ne bo utegnil vojiti k nji. Ako hoče res poslovno govoriti z njo o svojem izumu, potem lahko govorita tu — če le mogoče, v najimi prišostosti. Zakaj da je napram tebi tako izpremenjen, bi tudi jaz rada vedela, da se moreva vsaj ravnati po tem. Saj sem videla

vendar na lastne oči, da je bil blazno zaljubljen vate. Odkod se jemljejo zdaj na mah ta umerjena očetovska čuvstva? Prav imaš, za tem mora tičati nekaj posebnega. Romana pač ne — ali ne slutiš ničesar drugega?«

Beatrika je skomignila z rameni. »Saj sem ti že povedala, da se je začel njegov hlad v trenutku, ko sem mu prinesla tisto pismo z žensko pisavo. Od tistih dob je ves drugačen. In tako nekam čudno je prebledel takrat — tako strmo je gledal na list, ko ga je držal v roki —«

»Hm, da bi človek vsaj slutil, odkod je bilo pismo. Vsekako, ljubo dete, bi ti priporočila, da ne stavi vsega na eno karto. Moji upi do Viktorja so se do malega zrušili. Čez nekaj dni bo naša veselica. Prvotno je bila zamišljena Viktorju v čast, in nadejala sem se, da bom mogla takrat že oznaniti vajino zaroko. A zdaj se mi zdi takšen razplet dokaj neverjeten. Slutnje me varajo redkokdaj. Svetovala bi ti, da se pobrineš na veselici spet nekoliko bolj za bankirja Žitka.«

Beatrika se je namrdnila. »Ko bi vsaj ne bil tako nezno debel! Prenavaden se mi zdi.«

»Toda bogat je za tri druge, in neodvisen.«

»Pravijo, da je tudi zelo varčen mož.«

»Takšni so malone vsi; treba jih je le prav prijeti v roke. Največji varčnež postane zapravilavec, ako gre za to, da se izpolni želja ljubi soprog. In Žitko te ljubi. Ko si bila te čase tako hladna proti njemu, se mi je zdel ves obupan. To ga je le še bolj razdražilo. Treba ti je danes hoteti, pa ga imaš.« Dalje prihodnjč.

Kdor ne more plačati, naj ne naroči zvonjenja. Vprašamo g. župnika, kdo je zvonove kupil in plačal, organist ali župljani Sv. Tomaža, in kdo jih bo spet kupil, ko se obrabijo. Gornje besede gospoda župnika pa zvenijo, kakor da je zvonove kupil organist. V takih hudih časih, ko na vseh koncih manjka denarja, je obzirnost zelo na mestu.

STUDENICE PRI POLJCANAH. Mastna nedelja je imela letos v Studenicah poseben pomen: poslavljali smo se od dragega šolskega upravitelja g. Janka Živka, ki je prišel kot sin našega zelenega Pohorja po učiteljski maturi v našo Dravinjsko dolino, da prvič nastopi službo učitelja. Se nekaj mesecev je manjkalo do 25letnice službovanja v Studenicah. Pa skoro bo tudi 15 let, ko je skočil v zakonski stan. Pri najbližjem sosedu, pri Wirthovih, je našel življenjsko družico, s katero vzgajata troje otrok. Poslovilni večer v gostilniških prostorih ljubeznive mamice odnosi tásče, je pokazal, kako je odhajajoči pri nas prihujljen. Lep šopček kot darilo cenkvenega pevskega zbora je privabil prve solze, ki jih je spremljala zadnja pesem našemu pevovodji. V imenu Društva kmečkih fantov in deklet se je zahvalil Marzidovškov Pepi za skrbno vodstvo tamburaškega zbora in pomoč pri gledaliških predstavah. Za občane, odnosno župljane sta se poslovila g. Josip Kokl, bivši šolski upravitelj, in gospod Pukl, ki je še naglasil, kako skrbno je g. Živko vodil taniške posle treh občin (Studenice, Hrastovca in Modraž). Izpregovoril je tudi učitelj g. Stefanciosa, ki je povedal, kako obziren je bil g. Živko nasproti staršem če včasih niso redno pošiljali malih v šolo, kako tovariško je bilo njegovo ravnanje nasproti učitelstvu, ki se s težkim srcem poslavlja od svojega vodnika, in kako je skrbel tudi za kmetijsko izobrazbo odraslih fantov v luterijskih nadaljevalnih tečajih, ki jih je vodil na tukajšnji šoli. Prav tako se je trudil, da bi uspešno delovala pred 3 leti ustanovljena podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva. Ganljivo je bilo dne 28. februarja slovo od šolske mladine, ki je s solznimi očmi kazala svojo žalost nad izgubo dobrega učitelja. Nazadnje smo se poslovili od njega 3 t. m., ko sta zaropotala avtomobila in krenila proti Pobrežju, kjer bi naj ljubljene šolnike s svojo družino vred našel zado-

Kaj bo rekla gospa Ivanka

Gosta sta v skrbeh, ker sta po neprevidnosti popackala namizni prt. Toda gostiteljica, gospa Ivanka, se smeji, ker ve, da take in podobne madeže z lahkoto odpravi iz perila Zlatorogovo terpentinsko milo. Njegova obila in gosta bela pena razkroji in odpravi vsako umazanost - in perilo je zopet, kakor da je novo.

Zlatorogovo TERPENTINOVNO MILO

voljnost, kakršno mu žele hvaležna srca iz studeniške župnije.

KLJUČAROVCI PRI LJUTOMERU. Umrl je v cvetu svoje mladosti, star šele 24 let. Muhič Franc, posestnikov sin. Pokojnik je bil nacionalen mladenič in vnet Sokol. Pogreb, ki se ga je udeležila velika množica ljudi, je pričal o pokojnikovi priljubljenosti. Blag mu spomin!

ZAVRSE PRI GROBELNEM. Predpustni čas je minil. Porok nismo imeli. Zenini so bili v strahu, da ne bi kateri izmed njih dobil slamnate neveste. Nekateri so si celo preskrbeli nočnega čuvaja na predpustni večer. Ko so se na ta večer zbirali fantje po vasi, jih je čuvaj pozval k sebi in jim zažugal, naj bodo mirni, češ da ima puško. Velika čast gre tudi fantom iz raznih vasi, ki nas večkrat ponoči razveseljujejo s petjem, celo ob petkih. Ko se tako človek prebudi v poznih nočnih urah, je res silno vesel, ker ne more več zaspati.

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

VINO. Predzadnji torek je bil v Ljutomeru vinski sejem, ki ga je priredila podružnica Vinarskega društva. Sejem je bil dobro za-

ložen. Razstavljenih je bilo preko 300 vzorcev raznovrstnih vin, starih in novih, mešanih in sortiranih. Prve ocene so dobili laški in ronski rizling, beli burgundec in traničec. Na razstavi so bili zastopani vsi trije okoliški ljutomerskih goric, Ljutomer, Gornja Radgona in Strigova. Prevladoval je ljutomerčan, za katerega je podružnica zaprosila zaščito. V prostorih vinskega sejma je bilo ves dan zelo živahno. Prišlo je precej tujcev, nekaj iz sosedne Avstrije, ki pa zaradi pretirane uvozne carine in drugih težav niso mogli skleniti večjih kupcij. Cene so se gibale povprečno od 3 do 6 Din. Kupci iz domače banovine so sklenili tudi večje kupčije. Mnogi so ostali v pogajanjih in navezali stike, tako da lahko rečemo, da je vinski sejem v Ljutomeru dosegel lep uspeh.

Sejmi

- 15. marca: Ljutomer, Lož, Proscnjakovci, Motnik;
- 16. marca: Semič, Zdole, St. Vid na Blokah;
- 17. marca: Podčetrtek, Skofja Loka (samo za blago), Žužemberk, Frankolovo, Rečica ob Savinji, Trbovlje;
- 18. marca: Begunje pri Cerknici, Krško, Ptujška gora, St. trg pri Poljanah, Trebeljevo, Velike Brusnice, Vitanje, Žiri;
- 19. marca: Ljubno ob Savinji (samo za blago), Strigova;

DOMA

15

»S čim pa?«

Tedaj ji je Perina pokazala svojo novo obleko in čevljičke, ki si jih je bila sama napravila. Povedala ji je, kako se je mučila, ko je prerezovala blago.

»Ali ti nihče ni hotel posoditi škarij v hiši, kjer stanuješ?« se je začudila Perina.

»Nihče, ker nihče ne stanuje tam razen mene«, je odvrnila Perina in se nasmehnila.

»To pa vendar ni mogoče.«

»In vendar je res«, je vzkljknila Perina. »Zato si tudi nisem mogla sama kuhati, ker nisem imela prav nič kuhinjske posode. Še žlice nisem imela. Zdaj pa je že bolje, ker sem si nekaj reči naredila sama. In reči ti moram, da sem imela z žlico skoraj več dela, kakor s čevlji.«

»Pa vendar ne misliš resno?«

»Čisto resno.«

In potem ji je brez prikrivanja povedala, kako se je naselila v lovski kočici ob rbniku in kako se tam dobro počuti.

Rozalija je neprestano zmačevala z glavno, tako neverjetna se ji je zdela Perinina zgodba.

»Kako lepo mora biti pri tebi!« je naposled rekla, ko ji je Perina povedala, kako se je pred dvema dnevoma prvič lotila kuhe.

»Da, prav lepo je«, je potrdila Perina. »Zlasti tedaj, kadar se ti kaj težavnega posreči. Če pa kaj ne gre, je huje. Pomisli! Tri

dni sem delala žlico in dva precejšnja kosa pločevine sem pokvarila, preden se mi je delo posrečilo. In kolikokrat sem se med delom udarila s kamnom po prstih!«

»Na tvojo juho mislim zdaj!« je vzkljknila Rozalija.

»O, ko bi vedela, kako dobra je bila!«

»Verjamem!«

»Zlasti zame, ki je že tako dolgo nisem jedla. Saj je bila to po ne vem koliko dneh prva topla jed, ki sem jo zavžila.«

»Kaj pa si vse dala vanjo?«

»Vse polno stvari, ki rasejo po travnikih. Ko smo še potovali po svetu, me je mati naučila kuhati res izvrstno rastlinsko juho...«

Skoraj bi se bila Perina zagovorila in začela pripovedovati, kako so potovali njeni starši po svetu. V poslednjem trenutku se je spomnila, da si je nadela tuje ime in da mora molčati, če noče, da bi to prišlo na dan.

Rozalija pa je precej dolgo molčala, potem pa je rekla:

»Ali te bom smela kdaj obiskati?«

»Prav vesela bom, če boš prišla«, je rekla Perina. »Samo nekaj te prosim. Nikomur ne povej kje stanujem.«

»Kar brez skrbi bodi. Nihče ne bo zvedel iz mojih ust za tvoje stanovanje.«

»Kdaj pa misliš potem priti?« jo je vprašala potem Perina.

»Prilagodno nedeljo pojdem s staro materjo v mesto. Če se že opoldne vrneva, bom popoldne prišla k tebi.«

Perina se je nekaj časa potišljala, potem pa je rekla:

»Veš kaj? Najbolj bom vesela, če boš pri meni kosila.«

»No, prav je,« je rekla Rozalija. »Videla bom, kakšna kuharica si. Ti boš poskrbela za kosilo, jaz pa bom prinesla kruha.«

Perina je govorila resnico, ko je rekla, da bo prav vesela Rozalijinega prihoda. Najljubše bi ji bilo, če bi ji bila Rozalija obljubila, da pride že naslednji dan. In kar pomorna je bila nase! Kdo bi mogel pred nekaj dnevi reči, da bo aliko že v kratkem gostila druge, ko še sama ni vedela, kaj bo jedla?

Ko je prišla Rozalija drugo nedeljo ob dogovorjeni uri do kočice, je zagledala pred njo Perino, ki je zakurila ogenj ob vodi in kuhala juho.

Jed je bila kmalu kuhana in potem sta jo odnesli v kočico.

Da bi sprejela svojo prijateljico, kakor so spodobi, je za ta dan Perina postavila spet brv čez vodo.

»Jaz skačem navadno kar s palico na drugi breg«, je povedala Perina. »Toda ker imaš ti še bolno roko, sem za danes napravila most.«

Ko je Rozalija stopila v kočico, se ni mogla načuditi redu, ki je v njej vladal. Nikoli si ni mogla misliti, da je v tej zapuščeni kočici, kamor ni leto in dan nikogar, tako prijetno.

»Oj, ko bi smela jaz stanovati v taki hišici je veselo vzkljknila.«

Na preprogi iz sveže praproti, ki je tako prijetno dišala, je bilo nekaj iz lesa rezljanih krožnikov. Na dveh so bile jagode, ki jih je bila Perina popoldne nabrala v gozdu. Ob oknih je bilo zataknjeno cvetje in zelene.

20. marca: Bogojna, Dravograd, Ig, Kočevje, Kranjska gora, Sv. Trojica v Slov. gorah, Smarje pri Jelšah;

21. marca: Rogatec, Sv. Ožbolt, Šmarjeta pri Laškem, Velika Pirešica, Celje, Slovenjgradec.

Vrednost denarja

... nasih borzah smo dobili v devizah s prištetjo premijo:

1 nizozemski goldinar za 29.67 do 29.82 dinarjev;

1 nemško marko za 17.48 do 17.62 Din;

1 angleški funt šterling za 215.27 do 217.33 dinarjev;

1 ameriški dolar za 42.96 do 43.32;

100 francoskih frankov za 287.78 do 289.22 dinarjev;

100 čehoslovaških kron za 180.41 do 181.51 dinarjev.

Vojna škoda se je trgovala po 355 do 357 Din, investicijsko posojilo pa po okrog 80 Din. Avstrijski šilingi so bili v zasebnem kliringu po 9.40 Din in nemške klirinške marke po 14.05 Din.

Drobne vcsti

== Mizarji ne uporabljajo domačega lesa za pohištvo. Razstave pohištva na ljubljanskem velesojmu so odlične, vendar se na njih opaža, da uporabljajo naši mizarji tuj les. Zakaj ne domačega, ki ga imamo dovolj in prikladnega? So temu morda krivi tudi arhitekti, ki ustvarjajo načrte za pohištvo in določajo tuj les. Naš oreh, javor, češnja in hrast so prav porabni za pohištvo. Zanimiva bo letos na ljubljanskem velesojmu razstava raznih mizarjev iz ribniškega okraja, ki bodo razstavili prvovrstno pohištvo iz domačega lesa. Lesni industrijec iz Ribnice se je celo ponudil, da pokloni mizarjem potrebni, takoj uporabni domači les za izdelavo razstavnega pohištva brezplačno. Ker se tudi štajerski mizarji oglašajo, obeta biti pohištvena razstava prav zanimiva in pestra. V splošnem pa naj velja načelo, da spada na velesojem samo soliden mizar, ki je zmožen kvalitetnega dela.

== Krupp v Jugoslaviji. Po večletnih pogajanjih je te dni prišlo do podpisa koncesije, s katero jugoslovenska vlada dovolju-

je nemški firmi Krupp, da uredi v Zenici novo veliko jeklarno. Nova jeklarna naj bi stala 120 do 130 milijonov dinarjev. S to ustanovitvijo bo Jugoslavija znatno razširila in okrepi svojo železno industrijo in bo lahko sama v svojih lastnih mejah proizvajala mnogo železnega blaga, ki ga je morala doslej uvažati iz tujine.

== Predvojne terjatve naših vlagateljev. Udruženje bančnih in zavarovalnih podjetij v Splitu je poslalo te dni ministrskemu predsedniku in finančnemu ministru spomenico, v kateri prosi, naj bi prišla v novi finančni zakon odredba, da se pooblašča finančni minister, naj najde sredstva in uredi vprašanje terjatev naših državljanov na vložne knjižice in čekovne račune poštinih hranilnic na Dunaju in v Budimpešti. To vprašanje se zavlačuje že nad 10 let. S pogodbo med nasledstvenimi državami, sklenjeno leta 1923., je bilo to vprašanje v načelu rešeno. Vseh terjatev imajo naši državljani pri poštini hranilnicah na Dunaju in v Budimpešti okrog 451, 000.000 Din. Naša Poštna hranilnica bi morala izplačati te terjatve, sama bi pa s pomočjo države izterjala ta denar na Dunaju in v Budimpešti.

== Uvoz perutnine v Nemčijo spet dovoljen. Mariborski okrožni odbor kmetijskih podružnic je prejel v zvezi z vlogo, ki jo je bil naslovil na ministrstvo za trgovino in industrijo zaradi ovir pri izvozu perutnine v Nemčijo sporočilo, v katerem sporoča ministrstvo, da je Nemčija dovolila za mesec marc kontingent za uvoz zaklane perutnine. Del tega kontingenta v vrednosti 400.000 mark odpade na področje bivše mariborske oblasti. V zvezi s tem so se cene perutnini spet zvišale in je zaenkrat preprečen uvoz, ki je s prepovedjo uvoza perutnine v Nemčijo občutno ogražal mnoge naše obmejne kmetovalce.

Domače novosti

* Kralj Peter II. za invalide. Kakor blagopokojni kralj Aleksander I. tako je tudi mladi kralj Peter II. naklonil vojnim žrtvam 35.000 Din. Od tega je dobil osrednji odbor 25.000 Din, beograjski krajevni odbor pa 10 tisoč dinarjev.

»Zdaj pa le sedi«, je rekla Perina, ko je Rozalija le predolgo strmela vsa zamaknjena predse.

In ko sta obe sedeli, se je začelo kosilo. Rozalija juhe ni mogla prehvaliti. In če hočemo biti odkriti, moramo priznati, da je bita res dobra in da se je nobena še tako izurjena gospodinja ne bi smela sramovati.

»Kako bi mi bilo lahko žal, če ne bi bila prišla«, je rekla Rozalija.

»Zakaj pa ne bi bila prišla?« se je začudila Perina.

»Teta me je hotela poslati h gospodu Venditu, ki je bolan.«

»Kaj mu pa je?«

»Živci so mu menda malo popustili. Ze ed včeraj ne ve, kaj govori. Vse kaže, da je njegova bolezen precej nevarna.«

»Tako?«

»Da. Zato sem te hotela tudi včeraj poklicati.«

»Mene?«

»Nekaj sem si namreč mislila.«

»Ce lahko kaj storim za gospoda Vendita, sem prav rada pripravljena. Tako dober je bil z menoj. Toda kaj morem? Ne vem, s čim bi mu pomagala.«

»Pa mu vendar lahko. Saj veš, da mora gospod Vendit pisati tuja pisma. Ker je zdaj bolan, svojega dela ne more opravljati. Saj bi poklicalj za ta čas kakšnega novega prevajalca, toda potem bi se utegnulo zgoditi, da bi tisti ostal, gospod Vendit pa bi bil ob službo. Zato sta se za nekaj časa ponudila dva druga gospoda iz tovarne, da ga bosta nadomestovala. Toda zdaj je moral gospod Fabry, ki zna angleško, za danes časa oditi v London. Tedaj sem se jaz spomnila,

da znaš ti prav tako dobro angleško kakor francosko, pa sem si mislila...«

»Da, z očetom sem govorila zmerom francosko, z materjo pa angleško. Kadar smo se vsi trije pogovarjali, smo govorili zdaj angleško, zdaj francosko.«

»Vidiš, v pisarni se nisem upala tega povedati, ker nisem vedela, ali bi ti bilo prav. Ali mi zdaj dovoliš, da povem?«

»Seveda, če misliš, da bo s tem kaj pomagano.«

»Seveda bo... Saj ne gre za to, ali si uboga dekle, uboga delavka. Če bi znała angleško tudi pisati...«

»Mislim, da bi za silo šlo.«

»No, rekla bom gospodu Moubleuxu iz pisarne to, kar si mi povedala. Vem, da mu bom s tem zelo ustregla...«

Med tem sta kosilo pojedli in tudi jagod ni bilo več. Le še nekaj robid je bilo na velikih lapuhovih listih.

»Le loti se še sadežev z mojega vrta,« se je nasmehnila Perina.

»Kje pa je tvoj vrt.«

»Nad najinima glavama. Po strehi rasejo te robide. Precej sem se trudila, preden sem jih dobila. Najlepše so bile namreč na slemenu, kjer je največ solnca.«

»Ali veš, da ne boš mogla več prav dolgo stanovati v svojem gradu?« je dejala Rozalija čez nekaj časa.

»Do čime, ali ne?«

»Kaj pa vendar misliš. Zdaj se bo kmalu začel lov ob ribniku. Takrat bodo lovci potrebovali koč.«

»O moj Bog!«

Dan, ki se je tako leno začel, se je moral končati žalostno. In noč, ki je za njim pri-

* V Ljubljani je med 85.932 prebivalci 21.057 volilnih upravičencev. V mestni občini Ljubljani so bili zaradi pridruženja bližnjih okoliških občin volilni imeniki na novo sestavljeni in je bila Velika Ljubljana razdeljena v nove volilne okraje, ki jih je zdaj 39. Najmanjši volilni okraj (299 volilnih upravičencev) je barjanski, ki bo imel svoje voliče v barjanski šoli.

* Zbor odposlancev JNS v Mariboru. V nedeljo je bil v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru zbor odposlancev JNS mesta Maribora in obeh mariborskih srezov. Zbor je otvoril podpredsednik senata g. dr. Ploj, ki je v uvodu obsodil poskušeni napad v narodni skupščini. Nato je bil izvoljen na predlog g. dr. Frana Lipolda za predsednika zbora g. dr. Gorišek, za podpredsednika pa g. dr. Pučnik. Potem ko je g. dr. Gorišek oprostil nujno zadržanega ministra g. dr. Kramerja, je sledilo izredno zanimivo poročilo g. dr. Ploja o zunanjepolitičnem položaju in naši notranji politiki; v podrobnostih se je bavil z državnim proračunom in finančnim stanjem, v katerem je naša država. Izčrpno politično poročilo je podal glede razvoja naših notranjepolitičnih razmer narodni poslanec g. Lukačič. O potrebi pozitivne organizacij JNS je govoril g. dr. Lipold, g. Spindler pa o občinskih volitvah v nekaterih občinah. Izvajanja vseh govornikov so sprejeli navzočni z živahnim odobranjem. Sledečega razgovora so se udeleževali poedini odposlanci, ki so se zavzemali za čim živahnije delo v organizacijah JNS, ki naj se povsod poživijo. S to nalogo so bili pooblaščen dosežani sreski odbori.

* Občinski odbor v škofji Loki drugič razpuščen. Kakor je znano, je bil pred mesecem dni občinski odbor v Škofji Loki razrešen po členu 129. zakona o občinah z utemeljitvijo, da ni v redu vršil občinskih poslov. Proti odloku g. bana se je razmisljeni občinski odbor pritožil na upravno sodišče v Celju. Pritožba je bila sklenjena na seji občinskega odbora, ki se je vršila, preden je postal razpust pravočasen. Zaradi govorov na tej seji in zaradi nekaterih odstavkov v vloženi pritožbi je ban dr. Natlačen razrešil zdaj občinski odbor še po členu 130. zakona o občinah. Po tem členu sme ban razrešiti občinski odbor ali občinsko upravo ali župana zaradi sklepov ali izjav,

šla, je bila ena najstrašnejših, kar jih je bila Perina doživela. Komaj si je ustvarila svoj dom, komaj se je udomačila v njem, že bo morala spet iti med tuje ljudi... Njen otok bodo zavzeli drugi...

Kam naj se obrne, če bo tako?

In kaj naj storj z orodjem, ki si ga je bila s tako težavo napravila, kaj s svojo posodo, ki je bila nanjo tako ponosna?«

Konec prvega dela

DRUGI DEL

TRINAJSTO POGlavJE

Perino pokličejo.

Ce bi bila Rozalija na svojem obisku govorila samo o tem, da bodo kmalu prišli lovci na otok, bi bile te besede ostale z vso svojo težo na Perini in jo tlačile. Toda, ker je govorila tudi o gospodu Venditu in njegovi boleznii, je mislila Perina tudi nanj in je tako svojo žalost nekoliko polačila.

Da, njen otok je bil tak, celo in škoda bi ga bilo zapustiti. Toda če bi hotela večno ostati na njem, se ne bi nikoli približala cilju, ki si ga je bila po materini želji zastavila. Če se ji bo posrečilo vsaj za silo nadomestiti gospoda Vendita, bo morala pri tej priložnosti skleniti kakšno znanje ali pa dobiti kakšno zvezo, ki ji utegne kdaj še dobro služiti. Igrati bo morala pač še dalje svojo vlogo neznanke.

V ponedeljek popoldne se je dobila z Rozalijo, da bi šli skupaj h gospodu Moubleuxu, ki je vodil pisarno, ker je bil gospod Vendit bolan.

»ki so važnim občinam držav. koristim škodljivo«. Razpustitveni odlok pravi, da so si pritožniki »dovolili kritiko oblastvenega ukrepa, očitajoč nadrejenemu upravnemu oblastvu protizakonito, od političnih motivov narekovano postopanje. Odločki iz pritožbe ne dopuščajo nikakega dvoma o tem, da je izjava škodljiva avtoriteti banke uprave in s tem tudi važnim državnim koristim«. Po zakonu o občinah je možna tudi proti razpustu po členu 130. pritožba, ki pa ne gre na upravno sodišče, marveč na notranje ministrstvo. Pritožbi banška uprava ni priznala odločilne moči ter je zato že pretekli petek imenovala za škofjeloško občino začasno upravo, ki je takoj prevzela občinske posle. V upravi so gostilničar Matevž Zihel, dežnikar Lovro Plamina, stavbenik Anton Ogrin, zdravnik dr. Albert Homan in delavec Ivan Ramovš.

* **Nova občinska uprava v Radečah pri Zidanem mostu.** Med prvimi občinskimi odbori, ki so bili razpuščeni, je bil cni v Radečah pri Zidanem mostu. Razrešen je bil na osnovi člena 130. zakona o občinah zaradi sklepov in izjav, »ki so škodljivi splošnim državnim koristim«. Glavni razlog je bil, da je občinski odbor imenoval pred meseci za svojega častnega občana sreskega načelnika dr. Čuša, ki je bil premeščen iz Krškega v drinsko banovino. Proti razrešitvi se je občinski odbor z županom Antonom Polancem na čelu pritožil po določbah zakona na notranje ministrstvo. Te dni je prišlo poročilo, da je pritožba zavrnjena. S tem je postala razrešitev pravomočna in za občino Radeče je bila imenovana začasna občinska uprava z Jožetom Rozmanom na čelu. V smislu zakona o občinah morajo biti nove volitve v dveh mesecih.

* **Smrt koroškega rodoljuba.** V soboto je preminil na Dunaju dr. Karel Pečnik, znan zdravnik in koroški rodoljub, ki je zapustil vse svoje premoženje za prosvetne namene koroških Slovencev. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Gradec. Pogreba se je udeležilo tudi odposlanstvo Kluba koroških Slovencev iz Ljubljane, katerega član je bil tudi pokojni dolga leta. Bodi pokojniku časten spomin!

* **Gasilska zajednica dravske banovine,** bo imela 28. t. m. ob 18. v posvetovalnici »Grafike« v Ljubljani na Masarykovi cesti 14 sejo

osrednjega odbora. Poleg poročil funkcionarjev in tekočih zadev bodo na dnevnem redu tudi razprave o uporabi podpornega sklada za cnemogle gasilce, vdove in sirote in o se stavi in vsebini osnutka novega »Vežbovnika«. Istega dne bodo zborovali tudi vsi odseki, nadzorni odbor in starešinstvo gasilske zajednice. V pisarni zajednice bo od 8. do 9. zborovalo starešinstvo, od 9. do 12. nadzorni odbor, od 14. do 15. prosvetni odsek, od 15. do 17. pa »Samopomoč«. V posvetovalnici »Grafike« pa bo zboroval od 9. do 10. samaritanški odsek, od 10. do 12. pa pa obrambno-napadalni odsek. Naslednji dan, v nedeljo 29. t. m., ob 10. dopoldne pa bo v podprizidni dvorani hotela Metropol v Ljubljani redna glavna skupščina gasilske zajednice, ki bo razpravljala o proračunu in o članarini ter bo izvolila tudi odposlanca in namestnika v zvezno upravo.

* **70 let prvaka sokolskih telovadcev.** Predzadnji poned. je slavil v Celju 70letnico prvi naš sokolski telovadec evropskega slovesa g. Matija Benčan. Slavljenc je še vedno krepak in delaven. Po rodu je iz Ljubljane. Že kot dijak ljubljanske realke je bil med svojimi vrstniki zmerom najboljši telovadec. Član Ljubljanskega Sokola je postal leta 1884. Na svojem prvem nastopu v Postojni je zbudil veliko pozornost s svojimi veletočji in saltom. Telovadni vodja Ljubljanskega Sokola je bil od leta 1890. Telovadbo je vodil po čeških vzorih, zakaj še mlad je spoznal češko Sokolstvo. Leta 1891 se je na čelu odposlanstva, ki je šlo 24 slovenskih Sokolov, udeležil II. češkega vsesokolskega izleta v Prago. V Pragi je nastopil in postal naš prvi slovanski telovadni znakovalec. V rokoborbi si je pridobil prvenstvo. Leta 1893. je zapustil Ljubljano ter postal v Celju duša telovadnega dela v mlademu Sokolu. Neumornemu sokolskemu delavcu bodi naklonjenih še mnogo let v zdravju in zadovoljstvu!

* **Ukinjenje mariborskih železniških delavnic grozi.** Opoldansko ljubljansko glasilo JRZ »Slovenski dom« poroča, da namerava ministrstvo za promet ukiniti mariborske delavnice državnih železnic, odnosno jih prenesti v Kraljevo. Mariborske železniške delavnice zaposlujejo sedaj 1960 uslužbencev in so za Maribor ogromnega gospodarskega

pomena, saj znašajo samo plače in mezde okoli 20 milijonov dinarjev letno, izdatki za material pa celo okoli 50 milijonov, ki v znatni meri prúdejo v prid industriji, obrti in trgovini v Sloveniji. Kakor dalje navaja »Slovenski dom«, bi bil razlog za ukinjenje mariborskih delavnic tudi njihova lega blizu meje. List pravi, da se nameravajo mariborske železniške delavnice odpraviti na tistem in-počasi. Vajenci se ne sprejemajo več. V kratkem bo prestavljenih več sto delavcev specialistov iz Maribora v Kraljevo. Ker so mariborske delavnice podrejene naravnost generalni direkciji državnih železnic v Beogradu, je v njih že nad polovico inženjerjev Srbov, ki potem odločajo o sprejemu naraščaja, o nabavkah in o drugem. Ker so zveze ljubljanskih glasil JRZ z odločilnimi mesti znane, je težko misliti, da bi si klerikalni opoldnevnik razburljivo vest izmislil. Strinjamo se z njim, da bi se morala vsa slovenska javnost zavzeti za obstoj železniških delavnic v Mariboru, ker gre za 2000 slovenskih družin, ki izgubijo delo in kruh, in za veliko gospodarsko škodo, ki bi zadejala Slovenijo.

* **Boj za ogromno dediščino.** Pred nedavnim časom je umrl v Egiptu bivši častni avstro-ogrski konzul Mile Pavičević in zapustil sorodnikom večmilijonsko premoženje. Za dediščino je prijavilo svoje zahteve takoj mnogo Pavičevićev iz treh črnogorskih vasi, ki vsi trdijo, da so najbližnji sorodniki umrlega bogatina. Zdaj so se pa javili še drugi Pavičevići iz Jagodine, ki si laste pravico do dediščine, ker so baje vnuki umrlega Mileta Pavičevića. Pred 50 leti se je v Jagodino preselil iz Črne gore neki Mlutič Pavičević, ki je v vreči na oslu pripeljal s seboj dva sina. Oba sina imata svoje potomce. Ti trdijo, da je umrl častni konzul v deških letih odšel s svojim očetom v Kotor in dalje v Ameriko, kjer je pozabil svoje sorodnike. Njegov brat Cvetko, ki je ostal v stari domovini, pa ima dva sinova, ki trdita o sebi, da imata kot nečaka edina pravico do milijonov umrlega strica.

* **Za naročnike »Domovine«** je znižana cena Vossovemu romanu »Dva človeka«, in sicer vezanemu v platno od 34 na 30, a mehko vezanemu od 24 na 20 Din. Kdor pa naroči tri v platno vezane izvode, jih dobi za 75 Din. Ta vrednost velja za naroč.

Rozalija ji je povedala, da ta dan ni bilo nobenih angleških pisem, da pa bodo prišla na brž naslednji dan.

Ker se je ura nagibala že proti dnevni, ko je bilo treba iti nazaj v tovarno na delo, je Perina šla. Že je vozila prvi vagonček po dvorišču, ko je stopil k njej stric Krumpež in ji rekel:

»Hitro pojdi v pisarno.«

»Kaj pa bo tam?«

»Kaj vem? Naročili so mi, naj te pošljem tja, drugega pa ne vem.«

Ni ga več izpraševala, ker se ji je kar zdelo, kaj mora biti.

Ko je stopila v veliko poslopje, kjer so imeli uradniki svoje pisarne, ji je prišel gospod Talouel že na hodniku nasproti in ji rekel:

»Za menoj pojdi!«

Hitro sta šla po stopnicah v prvo nadstropje.

»Ali znaš res angleško? jo je med potjo vprašal. »Kar lepo povej in ne izgovarja se.«

»Moja mati je bila Angležinja.«

»Kako pa je s francoščino. Ali razumeš narečja?«

»Moj oče je bil Francoz.«

»Torej znaš oba jezika.«

»Da, gospod.«

»Prav. V sosedno vas pojdeš, ker te bo gospod Vufran nekaj potreboval.«

Ko je slišala, da govori o gospodu Vufranu, ga je debelo pogledala.

»Ali si tako trde glave?« jo je nejevoljno vprašal.

»Ne.« je odvrnila Perina, ki se je med tem že zbrala. »Samo tam še nisem nikoli

bita in ne vem, kje naj bi gospoda Vufrana iskala.

»Ga boš že dobila. Peljala se boš tja. Voz že čaka.«

In kar s stopnic je zaklical:

»Viljem!«

»Tu sem!« je odvrnil hlapec z dvorišča in pripeljal voz k vratom.

»Tu imaš dekle.« mu je naročil gospod Talouel. »Tako jo moraš peljati h gospodu Vufranu. Ali si me razumel?«

Perina je že stopila k vozu in hotela sedeti na kozla, toda ravnatelj jo je zadržal.

»Le kar zadaj sedi!«

Perina se je čudila, kako je mogoče, da ji izkazujejo toliko časti, toda rekla ni nič.

Ko sta se s hlapcem odpeljala in sta bila že precej daleč od vasi, se je Viljem na svojem sedežu obrnil in rekel Perini:

»Ali je res, da znate angleško?«

»Da!«

»Potem boste pa lahko storili gospodu Vufranu veliko uslugo.«

Tedaj se je Perina opogumila in ga vprašala:

»Kako mislite to?«

»Gospod Vufran je tam, kamor se zdi peljeva. Angleški strojniki so prišli, da bi postavili neki stroj, pa se ne morejo z gospodom sporazumeti, ker zna samo francosko. Gospod Mombreux zna sicer nekaj angleških besed, pa ne zna angleščine prav izgovarjati, tako da z njegovim znanjem ni dosti pomagano. Potem je Rozalija povedala, da dela pri vagončkih neko dekle, ki govori dobro angleško, pa so me poslali po vas.«

Perina je nekaj časa molčala, potem pa je hlapec dejal:

»Veste, ampak če ne znate bolje angleško kakor gospod Mombreux, je bolje, da kar obrnem in vas peljem nazaj.«

In nato je še ponovil:

»Ali naj obrnem?«

»Le peljite dalje!«

Toda vzhic temu, da mu je tako odločno odgovorila, ji je bilo tesno pri srcu. Če govorijo, kakšno narečje, ki ga ne bo razumela — kaj bo potem? Ali se ne bo samo osmešila in bodo vsi mislili, da se je letala?

Že sta se bližala tovarnam v sosedni vasi. Od daleč so se videli dimniki in iz njih se je kadilo. Perina je vedela, da so tudi tu tkalnice in predilnice in da izdelujejo tu največ motvoz in sukanec.

Ko je voz že drdral med hišami, se ji je zdelo, da je tu vse manjše in bolj umazano kakor v Maraucourtu, toda dolgo ni utegnila gledati. Voz je že zavil skozi velika vhodna vrata.

Pred pisarniškim poslopjem sta obstala.

»Z menoj pojdite« je dejal Viljem Perini.

In odvedel jo je v dvorano, kjer se je gospod Vufran nekaj pogovarjal z ravnateljem tovarne.

»Tu je dekle.« je povedal Viljem in se odkril.

»Prav. Zdaj se pa kar vrni domov.«

Ne da bi se bil obrnil k Perini, se je gospod Vufran sklonil k ravnatelju in mu nekaj šepnil. Ravnatelj je odgovoril prav tako, toda Perina je imela dobra ušesa in je razločno slišala, kaj je rekel: »Dekle dvanajstih ali trinajstih let. Dalje prihodnjč.«

ilike »Domovine«. Kdor hoče Jožetu ali Jožici pokloniti lep dar, jima bo dal prekrašen roman »Dva človeka«. Naročila sprejema uredništvo »Domovine«. Založba pošlje položnico in ko prejme denar, takoj odpošlje knjigo.

* **Pomoč lačnim hrvatskim otrokom.** Zadnje dni je prišlo v Zagreb več sto otrok iz siromašnih hrvatskih krajev Dalmacije, Like in Bosne, ki jih razdeljujejo na preživljanje v kraje, kjer ni pomanjkanja živeža. To pomoč siromašnim otrokom vodijo razna hrvatska društva. Vzemno sodelovanje teh društev je doslej imelo že toliko uspeha, da so rešili gladi že preko 1500 otrok, ki so jih razmestili povsod na kmete v bližino Belovara in zagrebške okolice. Dovozi takih otrok, ki prihajajo v Zagreb nagi in bos, so vedno pogostejši.

* **Prva mesarska pomočnica v litjskem srezu.** Te dni je pri mesarju Stefanu Koširju v Zagorju izvršila s prav dobrim uspehom pomočniško preizkušnjo za mesarsko obrt gđ. Mici Drogenikova, hči mesarja in gostilničarja g. Ludovika Drogenika iz Bevskega. V litjskem srezu je prvi primer, da se je ženska posvetila mesarski obrti.

* **Prve lastovke.** Iz Trebinja poročajo, da so se že vrnile iz južnih krajev lastovke. Navadno prilete lastovke nazaj šele v začetku aprila.

* **V artiljerijsko in pehotno podoficirsko šolo** se sprejemajo mladeniči, stari od 18 do 21 let. Pojasnila se dobe pri Peru Francu, kapetanu v p., Ljubljana, Maistrova ulica 14. Priložiti je znamko za 3 Din za odgovor.

* **Mohamedansko svetišče se je podrl.** V Sarajevu se je pred dnevi sama od sebe porušila znana džamija Skendra paše tako, da je od nekdanj slavne in lepe džamije nastal kup kamenja. Ta džamija je bila ena izmed največjih in najlepših džami v Sarajevu in je bila zgrajena za turškega časa v 15. stoletju. Džamija je zgradil sin turškega vojskovodje Skendra bega ter ji nadel očetovo ime.

* **Bančne vložne knjižice** Prve hrvatske štedionice po 65%, Jugoslovenske d. d. po 75%, Mestne hranilnice ljubljanske po 72%, Hrvatske poljedelske po 60%, za 100 Din nominalnih prevzema do preklica v protiračun pri takojšnjem plačilu. Božo Brkljačić, Prezid.

* **Čudezna kokoš.** V bližini Kragujevca se kmet Ljubomir Dobričić ponaša s čudežno kokošjo, ki znese po dve jajci na dan. To kokošje čudo hodijo gledat kmetje od blizu in daleč. Kokoš ni pravilno ravnata, kar se opazi že po zunanosti, ker ima peroti močno okrnjene.

* **Enoletni otrok v plamenih.** V Bukovic pri Laškem se je igrala enoletna rudarjeva hčerka Anica Dornikova z bencinom. Pri tem je prišel bencin v dotiko z ognjem in se vžgal. Plamen je zajel otroka, ki je bil v trenutku v plamenih. Otrok, ki mu je zgorela obleka, je dobil hude opekline po vsem telesu. Prepeljali so ga v bolnišnico.

* **Ogenj uničuje.** V Dobrovcih je zgorelo poslopje posestnika Avguština Petreta. V poslopju je stanoval Kobaše z ženo in štirim otroki, ki so se komaj rešili iz goreče hiše. — V Zgornji Polskavi je zgorela kočica posestnika Franca Rudolfa. — V Leskovcu pa je uničil ogenj gospodarsko poslopje posestnice Sagadinove.

* **Požar v Borec.** Nedavno zvečer je nastal v Borec pri posestniku Križaniču požar, ki je upepelil skedenj. Ogenj so omejili domači in sosednji gasilci.

* **Eksplozija granat pri pogrebu.** Nedavno so pokopavali pri Sv. Ivancu blizu Gorice posestnika Frana Čurgaja. Pokojnik je bil med vojno na soškem bojišču in ko se je vojna končala, je prinesel domov tri granate, ki jih je varoval kot spomin na prestano trpljenje v svetovni vojni. Čurgaj je naročil, da morajo te tri granate položiti ob njegovem zglavju v grob. To željo so mu hoteli izpolniti, toda ko so spuščali krsto v jamo, je po nesreči eden izmed pogrebcev zadel z ного v eno izmed granat ter povzročil strašno eksplozijo.

Kmalu so prihiteli vaščani na pokopališče, da vidijo razdejanje. Na kraju, kjer je bila izkopana jama za Čurgaja je granata izvrtala pet metrov globok lijak. Ob njegovem robu sta ležali dve močno razmesarjeni trupli. Kakor so naknadno ugotovili, sta bili to trupli Čurgajevе vdove, ki je stala tik groba svojega moža, in fanta, ki je pomagal grobarju pri delu. Nesrečni Čurgajevi je granata odtrgala obe nogi, grobarjev pomočnik pa je bil razmesarjen na drobce. Tudi šest drugih pogrebcev je bilo hudo ranjenih in dva izmed njih se borita s smrtjo. Učinek eksplozije je bil tudi sicer strašen. Zračni pritisk je izrval iz zemlje in prevrgel šestnajst nagrobnikov in križev. Najbolj čudno pa je to, da je ostala krsta z mrličem nedotaknjena, tik roba lijaka, ki ga je bila izkopala granata. Ranjenec, ki kažejo poleg ran tudi znake zastrupljenja, so prepeljali v goriško bolnišnico. Vsekakor pa je bil pogreb z granatami hudo lahko miseln. Kaže, da ljudi vse neštete nesreče z granatami ne izučijo.

* **V vodo je skočila.** Most v Medvodah postaja most samomorilcev. Ni še dolgo, ko je skočil s tega mostu v vodo posestnik Josip Peternel, čigar truplo so pozneje potegnili iz vode pri Brežicah. Te dni je pa skočila z mostu v Savo neka ženska srednje postave in utonila. Železničar Ivan Jakel jo je hotel še zadržati, a je tako hitro skočila, da ni mogel preprečiti samomora. Kakor so dognali, je samomorilka 81letna preužitkarica Helena Šubičeva iz Zgornjih Pirnič.

* **Ustrelil se je.** Te dni se je na Kongresnem trgu v Ljubljani ustrelil 27 letni Ivan Lenček, ki je bil prej uslužben kot občinski delovodja v Lendavi v Prekmurju. Kaj je nesrečneža gnalo v smrt, še ni znano.

* **V Savo je skočil.** Pri Podsusedu je skočil v Savo in utonil neznan moški. Kakor se je dognalo, je samomorilec klobučarski pomočnik Ljudevit Pajk, star 38 let, pristojen v Brežice. Vse kaže, da je šel Pajk v smrt zaradi bede.

* **Požarna nesreča.** V noči na petek je požar uničil gospodarsko poslopje Franca Mustafe v Račah pri Mariboru. Kljub temu, da so domačim gasilcem pomagali vsi vaščani, je ogenj do tal upepelil poslopje, vse pridelke in gospodarsko orodje.

* **Miši so uničile 36 tisočakov.** Kmet Ivan Gerčič v Malem Mihajlovcu blizu Čakovca je imel doma 36 tisočakov, zavrtih v krpo in skritih v slamnjači. Več let je ležal denar skrit, a te dni je Gerčič slišal, da bodo tisočaki stare izdaje vzeti iz prometa. Zato jih je privlekel na dan. Toda lahko si mislimo njegovo presenečenje, ko je opazil, da so mu jih miši tako razgrizle, da so ostali le koščki papirja.

* **Nevaren ogenj.** Nedavno zvečer je začelo goreti v gospodarskem poslopju posestnika Petroviča v Pacinjah. Gospodar je bil v usodnem času na obisku pri sosedu Hrgi. Petrovič in Hrga sta prihitela na pomoč in najprej zbudila družino, ki je še trdno spala, nato pa sta šla v hlev reševati živino. Ko je Petrovič odgnal iz hleva zadnjo kravo, se je nanj zrušilo goreče ostreže in ga pod seboj pokopalo. Vsega opečenega so rešili izpod ruševin ter ga takoj prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer se bori s smrtjo. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Dornove in Sv. Lovrenca v Slov. gor., ki so še pravočasno rešili hišo.

* **Huda nesreča** je doletela posestnikovega sina Ivana Klančnika iz Breška pri St. Janžu na Dolonjskem. V Gorencah je blizu Čopove hiše padel tako nesrečno na kolo nekega voza, da si je uničil oko. Prepeljati so ga morali v ljubljansko bolnišnico, ker se je tudi sicer nevarno poškodoval.

* **Samomor.** Pri Kunaverjevih v Klečah so našli domačo 25letno hčerko Katarino nezavestno v postelji, na omarici zraven nje na stekleničico, iz katere je dišalo po lizolu. Brž so dekletko prepeljali v bolnišnico, kjer so si zdravniki na vso moč prizadevali, da bi rešili dekletu življenje. A ves njihov napor je ostal zaman. Kakor domnevajo do-

mači, jo je v smrt pognal obup v ljubezni.

* **Pod vlak je skočil.** Na progi med Litijo in Savo se je odigral grozen prizor. Ko je osebni vlak odpejal z litijske postaje proti Zidanemu mostu, je strojevodja opazil, da sedi na zapornici ob cesti, ki pri tako imenovanem Ravbergrabnu prekriza progo, neki moški. V trenutku, ko se je vlak približal križišču, se je neznanec pognal s pregraje pod lokomotivo. Vlak seveda ni bilo mogoče ustaviti in kolesje je neznanca odrezalo glavo, zmečkal oprsje in vlekel mrtveca še nekaj časa s seboj. Strojevodja je vlak kmalu ustavil, a ko so videli, da ni pomoči, je vlak nadaljeval vožnjo. Kakor so dognali, si je vzel življenje zaradi bede odpuščeni trboveljski rudar Jože Zibert, star 32 let. Pokojnik se je bil pred leti priženil na Kobiljak pri St. Lambertu, kjer zapušča vdovo z otročičkom.

* **Umrl je za poškodbami.** Nedavno je posestnikov sin Jože Lampret iz Loške vasi pri Ponikvi napadel z močko 29letnega posestnikovega sina Jakopa Slatinška s Slatine pri Ponikvi in mu razbil lobanjo. Slatinška so prepeljali v bolnišnico, kjer je te dni umrl.

* **Zaradi kokoši.** Pred dnevi je izginilo posestniku Sredinšku Ludviku v Rodnem vrhu pet kokoši. Te tatvine je Sredinšek osumil hlapca pri posestniku Cafuti Alojzu ter zadelo prijavil orožnikom, ki so izvršili preiskavo pri Cafutovih, kjer so našli kokoš, za katero je trdil Sredinšek, da je njegova last. Cafuta je izjavil, da bo Sredinška tožil zaradi obdolžitve tatvine. Sredinšek pa je zagrozil Cafuti, da bo ta prej mrzel, preden bo mogel tožiti. In res je Ludvik Sredinšek te dni napadel Cafuto in ga udaril s kolom po glavi tako močno da je nesrečnež obležal ves krvav v nezavesti. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so ugotovili smrtonovarno poškodbo.

* **Vlom v župnišče na Igu.** V noči na 5. t. m. je bilo vlomljeno v župnišče na Igu. Izanski orožniki, ki so takoj uvedli preiskavo, so prišli do zaključka, da se je vlomilec zvečer vtrhotapil v župnišče, se skril in nato pozno ponoči, ko so vsi domači trdno spali, nemoteno opravil svoje delo. Ključ od pisarne je vzel iz kuhinje, kjer je običajno visel. Z njim je odprl pisarno in pobral vso gotovino. Dobil je vsega 1176 Din denarja. Razen tega je ukradel v kuhinji še nekaj moškega perila in se v jedlni shrambi okrepčal s skodelico mleka. Župnišče je zapustil skozi vrata, ki držijo na dvorišče. Sum je padel v prvi vrsti na nekega hlapca, ki je več let služil pri g. župniku, a je bil nedavno odpuščen prav zato, ker je rad kaj izmaknil. Pri njem so orožniki izvršili h'šno preiskavo. Dobil so okoli 668 Din denarja. O tem pravi osumljenec, da je njegova in ženina last in da je denar pošteno prisluzen. Osumljenec odločno zanika, da bi bil izvršil vlom, in navaja, da je bil vso noč doma. Orožniki so mu zaenkrat napovedali aretacijo in ga odvedli v ljubljanske zapore.

* **Milijonske spekulacije.** Lani novembra so bila odkrita v Ljubljani sleparstva s hranilnimi knjižicami. Nadaljnja preiskava pa je objela skoroda vso Slovenijo in še druge kraje izven nje. V milijonsko afero je zapleten kot glavni posredovalec Jčže Grašek, ki je imel svojo pisarno v Gledališki ulici ter je imel povsod razpredane svoje kupčije. Zaradi sleparstev s hranilnimi knjižicami je bil Grašek novembra lani aretiran in izročen sodišču. Pri okrožnem sodišču je bila nato uvedena kazenska preiskava, ki še dolej ni končana, zakaj dnevno prihajajo nove ovadbe proti Grašku. Način njegovih spekulacij je obetaval v bistvu v tem, da je lastnikom knjižic obljubljal mnogo višje odstopke, kakor so bili za vloge gotovih denarnih zavodov običajni. Sprejemal je Grašek knjižice in lastnikom plačal le določen znesek na račun, zavzemal pa se je, da bo ostanek plačeval v obrokih. Dolej je znano, da je nad 150 vlagateljev obkroženih za približno dva milijona dinarjev.

* **Napad na invalida.** Vojni invalid Kocbek Jožef iz Borovcev se je nedavno napotil s svojo petletno hčerko na obisk k sorodnikom v Gornjo Radgono. Ko se je ustavil v neki gostilni, so ga napadli neznan moški, ga vrgli po tleh in ga obrcali. Hčerka je napadalce kleče prosila, naj pustijo očeta, pa vse ni nič zaleglo. Siromak je obležal s hudimi notranjimi poškodbami in so ga morali prepeljati v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima več reber zlomljenih. Krivci ne bodo ušli roki pravice.

* **Velika tatvina železniških tračnic.** Ko se demontira trobendolski premogokop in ko se skozi Laško vrstijo vozovi, težko naloženi z železjem, stroji in orodjem, bi si rad en in drug ohranil kak spomin na lepše čase, ko je še ta rudnik obratoval. Tako so si mislili menda tudi trije posestniki iz občine St. Lenarta pri Laškem ter so iz železniškega tira iztrgali 18 tračnic, težkih po 80 do 100 kg, ter jih v dveh nočeh z velikim trudom spravili visoko v hrbe do svojih domačij, kjer so jih podorali na veliki nivi. Zadeva pa je bila javljena orožništvu, ki je z veliko vnemo zasledovalo tatove in našlo naposled tudi tračnice. Zalosten je bil pogled, ko so orožniki privedli pet storilcev močno vklepanih skozi Laško v zapore laškega sodišča.

* **Vlom v Reki—Gozdu.** V hišo posestnika Jožeta Kozlevčarja v Reki—Gozdu pri Trebeljevem so ponoči vdrla neznanji vlomilci ter odrlesli štiri moške obleke, moški površnik, dva klobuka, nekaj perila in precej mesa. Zraven tega so izpili steklenico žganja.

* **Krvava kamniška svatba ponovno pred sodiščem.** Ko morska kača se vleče krvava kamniška svatba, ko je 16. avgusta l. 1931. postal žrtev pretepa med svati mesarski pomočnik Peter Peternel. Udarjen je bil z vso silo po glavi in je pozneje zaradi vnetja možganov umrl v ljubljanski splošni bolnišnici. Vršilo se je že osem razprav. Sprva je bilo na zatožni klopi šest obtožencev, obtožnih zaradi tepeža. Zdravniki so podali razna mnenja. Prvotni zdravniški izvid je poudarjal, da je bil pokojni Peter Peternel udarjen z robom klopi. Zadnji izvid primarija dr. Lavriča pa ne izključuje, da je bil Peternel zadet od stola, klopi ali kamna. Pred sodnikom poedincem se je zdaj vršila ponovna razprava. Zaradi tepeža sta bila obtožena mesarski pomočnik 27letni Matevž Pogačar, ki je bil sprva oproščen, in trgovec Janez Uršič iz Gornjih Stranj pri Kamniku, star 70 let. Matevž Pogačar je bil obsojen zaradi malomarne poškodbe na šest mesecev zapora, Janez Uršič pa oproščen.

* **Patrona mu je izbila oko.** Pri Sv. Jerneju je 21 letni Albin Ribič vrtač vojaško patrono, ki se je pa razpočila. Drobcji so ga zadel v desno oko in ga uničili.

* **Cuden družabnik.** Pustolovcem v naših krajih še zmerom cvete pšenica. Prav te dni je policija spet razkrila pustolovščino nekega Arturja Hirta, ki je izraelskega rodu, sicer pa poljski državljan. Možak se je izdajal za trgovca in živel na lahek način. Mož iz daljne Poljske se je dolgo razgledoval po Sloveniji, toda ni ga toliko mamila lepota naših krajev kakor ljudstvo, med katerim je iskal svoje žrtve. Na Uncu pri Raketu je slednje našel posestnika, pri katerem je zavohal denar. Zagotavljal ga je, da je družabnik velike in lepe tvornice na Gorenjskem in je obljubljal posestniku zlate gradove, če prispeva kakih 100.000 Din obratne glavnice. Notranjec je sicer nekaj primaknil, toda toliko je bil prebrisan, da je hotel tvornico videti. »Prosim, zakaj pa ne!« je dejal Artur Hirt in je Notranjca povedel s seboj na Gorenjsko, kjer mu je tako dolgo razkazoval tvornico, da je Notranjec že skoro verjel. Toda na lepem se je vendarle izkazalo, da Artur Hirt ni nikak družabnik. Notranjec ga je prijavil policiji, ki je prebrisanega Hirta takoj aretirala in ga tudi že izročila sodišču v preiskavo. K sreči Notranjec še ni izročil Hirtu mnogo denarja, zato bo škoda manjša.

* **Ciganska.** Oblast zasleduje ciganko Danico Nikoličevo, ki je rodila pred nedavnimi

v Skofiji Loki otroka, katerega so krstili na ime Marija. Izkazalo se je potem, da je ista ciganka dala otroka krstiti še v sosednji župniji. Pri obeh krstih je imela druge botre. Verjetno je, da je bila ciganka deležna krsta še kje drugje, ker cigani take reči radi delajo, da kaj zaslužijo.

* **Drzen vlom.** V noči na 4. t. m. je bilo vlomljeno v trafiko ge. Gajškove Ane v Rogoški Slatini. Vlomilec je pobral vse, kar je bilo kaj vredno. Prvi je opazil tatvino nočni zdraviški čurvak, ki je o tem takoj obvestil orožništvo. Vlom doslej še ni pojasnjen. Verjetno pa je, da je vlomilec poznal razmere, sicer si ne bi upal tako brezskrbno vlomiti. Nesrečna lastnica trafike je tembolj pomilovanja vredna, ker so ji doslej še neznanji roparji oropali in ubili pred leti moža.

* **Celo sosesčino sta pretepla.** Dva huda junaka sta se zagovarjala pred mariborskim malim senatom. Bila sta to 26 letni posestnik Franc Mahorič iz Piacorjev in njegov viničar 27 letni Jožef Cafuta iz Drete. Oba sta obtožena, da sta pretepla in poškodovala mnogo oseb, ki so prišle na žganjekuho k Mahoriču, med temi pa sta zadala Francu Rojsu življensko nevarne poškodbe, zaradi katerih je Rojs dolgo bolehal. Obsojena sta bila: Franc Mahorič na dve leti robije in dve leti izgube častnih pravic, Jožef Cafuta pa na dva meseca strogega zapora.

* **Drzno sleparstvo z intabulacijo.** Dandanes, ko se mora vse pehati za denarjem, je malo poštenosti, a mnogo sleparske iznajdljivosti. Za pridobitev denarja si izmišljujejo vse mogoče zvijače — celo z intabulacijo na kožo svojega bližnjega. Posestnik Anton Klanjšek iz Pleterij je že dalje časa opazoval nekega zadolženega kmeta iz Dragonje vasi, kako se vozi v Maribor iskat posojila. Klanjšek je vedel, da ta kmet ne more dobiti posojila, ker je bil prezadolžen. Te dni pa mu je prišlo na uho, da je dobil pri nekem posestniku v Studenem pri Mariboru 60.000 Din posojila na ta način, da se je izdajal za Klanjška, katerega istovetnost je neka ugledna oseba v Mariboru z dvema porokoma potrdila. Klanjšek se je takoj napotil v Ptuj na sodišče, kjer je ugotovil, da se je res nekdo vknjižil na njegovo posestvo za 60.000 Din. Takoj je storil potrebno, da se krivec izsledi. Preiskava je v teku.

* **Uboj pri Vojniku.** V nedeljo je kovaški pomočnik Jakob Velko napadel 25letnega delavca Jožefa Blaznika iz Vn pri Vojniku in ga zabodel z nožem v glavo. Blaznik je dobil hude zunanje in notranje poškodbe. Prepeljali so ga takoj v celjsko bolnišnico, kjer pa je kmalu umrl.

* **Dragocena monštranca ukradena.** V Ptujski gori je bil izvršen v noči na ponedeljek drzen rop v tamošnjo znano romarsko cerkev in so roparji odnesli izredno dragoceno monštranco. Vrednost monštrance se ceni na 50.000 Din. Sumijo, da so prišli roparji iz Hrvaške čez Haloze.

* **Sleparstvo s hranilno knjižico.** Nedavno je prišel k Ignacu Purgu, posestnikovemu sinu v Zg. Pristavi pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju neki prekupčevalec hranilnih knjižic iz Ptuja in se z njim pogajal zaradi nakupa njegove hranilne knjižice. Ptujске posojilnice, pri kateri je Purg imel naloženih 19.700 Din. Nista pa se mogla zediniti, ker je prekupčevalec ponujal Purgu le polovico vrednosti. Kmalu nato se je pojavil pri Purgu šofer Ivan Erlač iz Budime pri Ptujju z isto namerom. Ker je Erlač ponujal za knjigo 80% vrednosti, sta se takoj pogodila in Purg je izročil knjižico Erlaču. Zmenila sta se še, da prde Purg po denar v nedeljo 1. t. m. v Ptuj. Erlač je dospevši v Ptuj knjižico takoj izročil omenjenemu prekupčevalcu, da jo proda za 59% njene vrednosti. Prekupčevalec je res knjižico prodal v Mariboru nekemu trgovcu za 59% vrednosti in pri tem zaslužil tudi izdatno provizijo, denar (nekaj nad 12.000 Din) pa je izročil šoferju Erlaču. Mariborski trgovec, ki je kupil knjižico, se je brž odpeljal v Ptuj, da dvigne pri ptujskem zavodu naložen denar. Ker pa mu tam seveda niso ho-

Naš napovedovalec inž. Ivan Pengov

V petek izide nova številka ilustriranega tednika za rado, gledalščce, film in modo

Naš Val

Iz vsebine. Brezimeni v etru. Naša napovedovalca. Fotoreportaža iz radijskega sveta. Radjski aparat »na poskušnjo«. Telefonsko-radiofonski razgovori s parnikom »Normandie«. Jugoslovanska ura v chicaškem radiu WWAE. Poljski radio in spominska oddaja za maršalom Pilsudskim. Slike k oddajam ljubljanske postaje. Slike jugoslovenskih napovedovalcev. Naročniški nemškega radija. Nesrečna v življenju, srečna v radiu — je številka 13. Prva telefonska televizijska prog. Mikrofočnik. Iz novih filmov. Stevensonov roman v slikah »Zlati otok«. Reportaža »Med potujočimi igralci«. Križanka.

Priloga: Z radiem po opernem svetu. Ljubljanska opera pripravlja Straussovega »Kavalirja z rožo«, ki ga bo oddajala tudi naša oddajna postaja. Kdor hoče operi z zanimanjem slediti in oddajo res z užitkom poslušati, mora točno poznati besedilo. Točno vsebino, napisano s stalščca radijskega poslušalca, prinaša v posebni prilogi nova številka revije »Naš val«.

Programska priloga. Na 32 straneh prinaša »Naš val« točne in pregledno urejene sporede vseh domačih in inozemskih oddajnih postaj na kratkih, srednjih in dolgih valovih, izčrpne izvlečke najvažnejših opernih, operetnih, kulturnih in zabavnih oddaj in dnevno časovno razporednico, ki mora zadovoljiti še tako razvajenega poslušalca. »Naš val« izide vsak petek v Ljubljani. Mesečna naročnina znaša 12 Din. Zahtevajte še dames, sklicujoč se na ta oglas, brezplačno in brezobvezno na ogled en izvod. Pišite na naslov »Naš val«, Ljubljana, Knaflejeva ulica 5.

teli izplačati denarja, je zadevo prijavil orožnikom v Ptujju, ki so ne le najprej zaplenili knjižico, temveč so pozvali prekupčevalca iz Ptuja, da zadevo pojasni. Istočasno pa se je pojavil v Ptujju tudi Purg, da dvigne kakor dogovorjeno denar pri Erlaču. Ker pa tega ni našel, je tudi Purg prijavil zadevo orožnikom. Glavnega udeleženca šoferja Erlača še niso dobili, ker je bil med tem izginil z denariem vred neznanomkam.

* **Prevajena tatica.** Te dni je bil v Kamniku tržni dan in ob takih prilikah se natepe vse polno sumljivih ljudi. S temi je prišla z Jesenic tudi neka Glavičeva Mici, ki je hodila od trgovine do trgovine in med zbiranjem raznega blaga povsod kaj ukradla. V Kramarjevi trgovini je ukradla dva para nogavic, pri Adamiču tri pare nogavic, v Janežičevi trafiki veliko steklenico kolonjske vode, v Graškovi in Hočevanjevi trgovini pa razne slaščice. Najbrž bi bila ukradla še več, če bi je ne bil opazil stražnik. Morala je v zapor.

* **Izsleden vlomilec.** V začetku februarja je bilo vlomljeno v cerkev sv. Jurija v Podšentjurju. Vlomilec je odnesel zlato luno iz monstrance in nekaj denarja. Zagorski orožniški komandir je na podlagi dobljenih podatkov izdal tiračico, na podlagi katere je celjska policija te dni prišla okrog 30 let starega brezposelnega Bebra Alojzija iz Zagorja, ki je vlom tudi priznal.

* **Podivjanost mladine.** Nedavno zvečer se je zbrala večja družba fantov v Debenakovi gostilni v Cirkovcah. Fantje so se zabavali do 1. ponoči, nato pa so zapustili gostilno. Tedaj sta se pred gostilno nenadno zgrabila Vuk Martin, posestnikov sin iz Dragonce vasi, in Gašper Murko, sedlar iz Sp. Jablan. Vuk je Murka obdelal z zaušnicami, a se je že v naslednjem trenutku zgrudil, med tem ko je Murko pobegnil. Vuku sta priskočila na pomoč dva fanta, ki sta opazila, da je ves krvav. Zato sta ga odnesla v bližnjo hišo, kjer je kmalu izdihnil. Orožniki so ugotovili, da je bil Vuk zaboden s šilom v levo stran prsi naravnost v srce. Murko trdi, da ga ni zabodel, marveč da mu je le vrnil zaušnico. Še žalostnejši dogodek se je pripetil istega večera v Gruškovju v Hajozah. Tam se je zbralo več fantov in deklet pri posestniku Gregorju Podgoršku, kjer so se zabavali do 21. Vino je fantom stopilo v glavo in nastal je med njimi prepir med katerim je nekdo udaril 23-letnega Jožefa Kozla iz Gruškovja, da se je takoj zgrudil. Komaj pa se je pobral, že je pristopil k njemu 26-letni posestnikov sin Gabrovec Janez iz Brezove gore ter ga z nožem sunil v levo stran vratu ter mu prerazal žilo odvodnico. Kozel je živel še dve uri in nato izdihnil. Še pred smrtjo pa je izpovedal, da ga je sunil Gabrovec. Gabrovec je po dejanju pobegnil, vendar so ga orožniki izsledili in aretirali.

Iz popotnikove torbe

Žena je ubila moža

Hoče, marca.

V nedeljo pozno ponoči je nekdo potrka! na vrata orožniške postaje v Hočah. Službojoči orožnik je odprl vrata in stopila sta v pisarno 25letna žena posestnika Kučerja in Radizla nad Slivnico in 25letni čevljarški pomočnik Lah, ki je že nekaj časa živel s Kučerjevo. Vsa blede je izjavila žena, ki je ločena od moža: »Primite me, moža sem ubila«. Začeli so jo zasliševati in s težavo so spravili iz nje nekatere podrobnosti. Pripovedovala je, da je bila v nedeljo popoldne z Lahom v Orehovi vasi, kamor je prišel tudi mož. Tam so se sporekli. Mož je nato šel domov, žena in njen ljubimec pa za njim. Doma je prišlo ponovno do prepira in mož ji je grozil z nožem, ko je stopil iz hiše ter šel skozi sadovnjak. Žena je v jezi pograbila kol, zdrvela za njim in mu zadała po glavi tri ali štiri strašne udarce. Kučer je obležal z razbito lobanjo na mestu mrtev. Pri dejanju je bil navzočen tudi Lah.

Kučerjeva in Lah sta nato pustila ubitega v sadovnjaku ter se vrnili nazaj v hišo k 3letnemu otroku, ki je bil sam doma. Posvečovala sta se, kaj bi bilo treba napraviti, naposled pa sta sklenila, da je najboljšje, če se sama prijavita.

Na vse zgodaj v ponedeljek se je odpravila orožniška patrulja iz Hoč v Radizel k Kučerjevi hiši, kjer je našla v sadovnjaku okrvavljeno truplo pokojnega 33letnega posestnika Jožeta Kučerja. Glava mu je bila strahovito razmesarjena. Bil je to dokaz izredno močnih udarcev, ki so padali na lobanjo pokojnika. Truplo je ležalo na licu mesta do prihoda sodne komisije, ki je pregledala dejanski položaj. Morilko in njenega ljubimca so bili orožniki obdržali kar v nedeljo ponoči na postaji ter ju vklenjena prignali v ponedeljek v zapore preiskovalnega sodišča v Mariboru.

Ubiti Jožef Kučer je bil znan po vsej okolici kot pretepač. Z ženo sta živela dve leti ločeno.

NAŠI NA TUJEM

Novice iz naših ameriških kolonij

Cleveland, februarja.

Z Dunaja, kjer študira na zdravniški fakulteti, je dr. Seliškar pisal v Ameriko, da poseti v začetku marca Jugoslavijo in ljubljansko vseučilišče, pa tudi Polhov Gradec, kjer se je rodil njegov oče. Potem se napoti mladi zdravnik študirat še v London. To je prvi slovenski zdravnik, ki je študiral v Ameriki, na Dunaju in v Londonu.

V Evelethu je zmrznil Martin Centa, doma iz o. l. Roba.

V West Parku je umrla ena najstarejših rojakinj, Uršula Budanova, stara nad 90 let. Doma je bila iz Thinj in poročena v Maškovcu pri Žužembergu. Pred 25 leti je prispela s hčerko, zdaj že pokojno Ano Slapnikovo za svojim možem v Ameriko. Hči ji je umrla že pred 15 leti.

V Clevelandu je umrla Marija Škufčeva, stara 49 let, doma iz Gornje Lipnice na Dolenskem. Kot šivilja je delala v Ameriki nad 25 let.

V Forest Cityju je umrl Franc Petrič, star 47 let, doma iz Lipsenja pri Grahovem.

Franc Goričan:

Peš po Franciji pred 40 leti

Konzul Gröning in tajnik Brandtner sta bila zelo ljubezniva in zgovorna. Ker sem vedel, da ima konzul veliko vinsko trgovino, sem ga prosil, naj začasno za nekaj tednov brezplačno prakticiram v njegovi kleti. Mojo prošnjo je odklonil z raznimi izgovori. Potem sem ga prosil, naj mi da nekaj priporočilnih pisem za večje posestnike vinogradov. Dal mi je naslov nekega Eismeyerja, češ naj se nanj obrnem. Obiskal sem Eismeyerja in dobil pri njem dva Rusa, Lau-Ahenca in Mihajla Mihajlova. Lau in Eismayer sta mi dala nekaj priporočilnih pisem, ki so pa bila zame popolnoma brezpomembna. Od tistih, od katerih bi zalegla, jih nisem dobil, pač pa so me ti napotili k drugim, katerih priporočila so bila brez vrednosti. Tako se ljubeznivo in prijazno znebijo nadležnega tujca in ga spravijo na slepi tir. Pregovor pravi: Ne obsojaj nikogar, dokler nisi bil sam v njegovem položaju. Če bi bil jaz konzul, bi prav gotovo pomagal in ustregel takšnemu mladeniču, kakršen sem bil jaz takrat.

Tudi danes obsojamo skoro vse vodilne može, čeprav ne vemo, kako bi se mi obnesli in kaj bi mi dosegli na njihovih mestih. Zase vem, da bi se udeleževal, kakor sem se vedno in povsod v javnih zadevah. Če zadeva, za katero sem se zavzel, ni šla, sem pa jaz šel.

Rusa Mihajlova sem obiskal na njegovem stanovanju več kilometrov iz mesta. Hotel sem ga naprositi, da bi pri njem včasih prenočil, če bi drugje ne imel. Skromak pa je imel tako ubožno sobico, da sem to misel opustil. Prakticiral je v neki kleti in se mu je godilo le malo manj slabo kakor meni. Gostilničarja Bibesa sem naprosil, da smem pustiti pri njem svoj kovčeg, sobo pa naj oddajo, ker ne vem, kdaj se vrnem.

Odpotoval sem v Medoc. Ta pokrajina se razteza od Bordeauxa do Atlantskega oceana in pridehuje znamenita rdeča bordoška vina. Obiskal sem skoro vsa večja vinogradniška posestva. Povsod so me sprejeli oskrbniki in mi dali pokusiti vina. Razkazali so mi kletarstvo in vinograde, zaposlitve pa nisem dobil nikjer. Pri Verdonu, ki je ob Atlantskem morju, sem se prepešal čez zaliv reke Garonne. Prevoz je bil za mene silno drag, saj me je stalo 25 minut vožnje dva franka.

V Cozesu sem si dal popraviti čevlje za en frank. Prevoz in popravilo čevljev sta bila izredna izdatka, zato sem porabil ta dan le pet soldov za kruh. Ob reki Dordog-

V Clevelandu je umrl slovenski odvetnik Alojzij Zužek, star 44 let, doma iz Velikih Lašč, odkoder je prišel v Ameriko l. 1913.

V Clevelandu je dalje umrla Antonija Morelova, doma iz Drtije pri Moravcah. V Ameriko je prišla s tremi otroki, od katerih živi samo še sin Anton. Morelovo družino spremlja nesreča za nesrečo. Največja žalost igra je bil požar v collinwoodski šoli leta 1907., ko je zgorela njena hčerkica Jerica. Njena druga hči Marija je umrla pred desetimi leti in zapustila štiri nepreskrbljene otročiče.

BANKA BARUCH

11, Rue Aubert, Paris (6^e)

odprmi denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem denarnem kurzu Vršiti vse bančne posle najkulantneje Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune. Belgija: št. 3064-64. Bruxelles; Francija: št. 1117-94. Paris, Holandija: št. 1458-66. Ned. Dienst; Luksemburg: št. 5967. Luxembourg — Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne naskaznice 56

ni, ki je umazanoromene barve, so bili lepi vinogradi, že vsi obnovljeni. Iz tamošnjih vin žgejo svetovznani konjaki. V St. Andaisu de Cubzac sem pil prvič v Franciji dobro belo vino liter po osem soldov.

Preko Liburna sem se vrnil v Bordeaux. Z denarjem mi je šlo že precej tesno, zato nisem več prenočeval pod streho. Obšel sem vso daljno okolico mesta. Dobil sem nekaj priporočilnih pisem še za Sauternes, kjer rase najboljša francosko belo vino. Vsi moji napori po zaposlitvi so bili zaman.

(Nadaljevanje sledi)

ŽENSKI VESTNIK

Za kuhinjo

Nadevan krompir za štiri osebe. Speci v peči šest opranih krompirjev. Ko je pečeni, krompir previdno po dolgem prereži in z žlico izdolbi sredico, pazi pa, da kože ne raztrgaš, ker boš potem v kožo spet napolnila pripravljene krompirje. Ko si ves krompir izdolbil, ga stresi v lonec, dodaj štiri debele sirovega masla, malo popra, naribanega muškatanega oreha, soli, zmešaj in pretlači skozi sito na desko. Dodaj na vsak krompir žlico drobno sesekljane kuhane gnjati in malo premesi. To zmes napolni v krompirjeve kožice in zloži po dve in dve skupaj. Krompir deni na krožnik in postavi v pečico, da se malo segreje, nato daj na mizo.

Ohrovtova juha. Srednje veliko ohrovtovo glavo očisti, operi in drobno zreži. Na vročo mast stresi zrezani ohrovt in ga duši približno pol ure. Nato posuj po ohrovtu dve žlici moke, in ko vse skupaj porumeni, osoli in zalij z vodo ali juho od kosti. Ko vre pol ure, juho dobro žvrkljaj, nato prideni eno zrezano hrenovko ali pa kakšno drugo klobaso in ko se malo povre, je gotova. Zraven daš zrezano in opečeno žemljo.

Praktični nasveti

Zamazane gumijaste plašče očistiš takole: Zmešaj 10 delov mlačne vode in tri dele salmiaka, pomodi v to gobo ali mehko cunjno in obriši umazane dele, potem pa plašč posuši na zraku. Iz takega starega plašča, ki ni za nobeno rabo več pa si sešij prenosnik, ki je zelo priročen posebnost pri pranju, ker ne propušta.

Gumijaste predmete, kakor cevi za brizganje vrtle in slinčno, namoči v glicerinu, pa bodo ostali mehki in trpežnejši.

ZANIMIVOSTI

× **Podjetni oče petorčic.** Uprava ontarijske pokrajine v Kanadi cení število oseb, ki so med 1. avgustom in 31. decembrom lanskega leta obiskale slovite petorčice v Dionneu, na 200.000. Oče zanimivih deklic je praktičen mož in je zato s prodajo njihovih fotografij zaslužil na lahek način okrog 350 tisoč dolarjev.

× **Rešitev z letalom.** Pred nekaj tedni je p. vsej Severni Ameriki vladala silna zima. Mraz je bil tolikšen, da je celo ob atlantski obali daleč naokoli zamrzlo morje. Nekaj dečkov je hotelo to nemavavno prikazen od blizu gledati. Fantiči so se predrznili iti celo daleč ven na led. Naenkrat pa je pridivila vilhar, ki je odtrgal ledeno ploščo od obale in jo s fantiči vred pogнал na odprto morje. Ker se je medtem znočilo, dečkov niso mogli rešiti. Šele drugo jutro se je dvignilo mornariško letalo iskat pogrešance. Po 18-urnem letanju in iskanju se je letalcu posrečilo zagledati ploščo, ki je bila ponoči zaplavala že zelo daleč. Brezžično je letalo poklicalo na pomoč obalni stražni čoin, ki je srečno rešil sedem dečkov. Šest dečkov je to svojo pustolovščino še kotikar toliko dobro prestalo, sedmi pa je bil tako ozebel, da so ga morali oddati v bolnišnico.

× **Zvečer ne dajajte otroku slaščic.** Marsikatera mati rada zvečer otroku, preden gre spat vtakne v usta košček čokolade ali pa kak bonbon. To pa je zelo škodljivo. Nekaj sladkorja namreč ponoči ostane med zobmi, kjer povzroča gnilobo. Sladkor je sicer zelo redilen, pač pa telesu škoduje s tem, da med prebavo porabi preveč apnenih snovi. Otrokom pa je za dobro rast kosti in zobovja treba apnenih snovi. Zato je bolj pametno, če bi mati dala otroku kako jabolko. S tem se otrok ne navadi slaščic, jabolka pa so tudi zdrava in polna koristnih vitaminov. Tudi na zobe jabolčna kislina dobro vpliva. Ko otrok je jabolko, se mu brusijo in čistijo zobje in se mu uničuje gniloba okoli zob. Poleg tega pa kislina otroka bolj utrdi zoper prehlad.

RADIO LJUBLJANA

od 15. do 22. marca

Nedelja, 15. marca: 8.00: Ženska telovadba. — 8.15: Moška telovadba. — 8.30: Ocs. poročila, objava sporeda. — 8.45: Venček korčnic (plošče). — 9.00: Prenos cerkvene glasbe iz cerkve sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. — 9.40: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka). — 10.00: Ura lahke glasbe (Gorenjski trio). — 12.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12.15: Plošče po željah. — 12.45: Tamburaški orkester. — 13.30: Prenos iz Planice: o poteku prostih skokov na mamutiški skakalnici; in razglas rezultatov in razdelitev nagrad zmagovalcem na mednarodnih tekmah v smučarskih poletih (oddaja prekinjena do 16. ure). — 16.00: Kmetijska ura: Valenje in oskrba piščancev (Gosak). — 16.20: Notranjski šramel, vmes plošče. — 17.00: Nekaj o mleku (Marinka Ratajeva). — 17.20: Notranjski šramel, vmes plošče. — 18.00: Razvoj slovenske drame (XI. ura): uvodno predavanje; Edbin Kristan: »Samosvoj« — drama v petih dejanjih. — 19.00: Napoved časa, poročila, morebitna reprodukcija reportaže iz Planice, objava sporeda. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: VI. ura slovenskih skladateljev: Risto Savin; koncert Slovenskega vokalnega kvinteta. — 21.15: Radijski orkester. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Pesmi iz operet (plošče).

Ponedeljek, 16. marca: 12.00: Operne predigre (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Pesmi o ljubezni in pesnice za pes (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Zdravniška ura: O obolenju prebavnih organov (dr. Bogomir Magajna). — 18.20: Haydn: Kvartet v F-duru, op. 3., št. 5. (plošče). — 18.40:

UJN-Z-K-ZMN
—NORU—
N—H—ONJ

Kulturna kronika: Slovenski slikar Fran Kaucig (dr. Fran Stele). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Prenos iz Beograda. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. 22.15: Radijski jazz.

Torek, 17. marca: 11.00: Šolska ura: Koncert trboveljskih slavčkov pod vodstvom Suligoja. — 12.00: Iz čeških logovin gajev (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Operna glasba (radijski orkester). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Griegove skladbe (radijski orkester). — 18.40: Blaženstvo Nirvane (Fran Terseglav). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Prenos akademije Zveze vojaških dobrovoljcev iz dvorane Kazine. — 21.30: Orgelski koncert na ploščah. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Potovanje od zapada proti vzhodu (radijski orkester).

Sreda, 18. marca: 12.00: Skladbe Ketelbeya (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Jugoslovenski operni pevci in pevke (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečaji. — 18.00: Mladinska ura: Obisk v završniški elektrarni (prof. Niko Kuret). — 18.40: Pogovor s poslušalci. — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Prenos koncerta iz Maribora. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Operetna glasba (radijski orkester).

Četrtek, 19. marca: 9.30: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 9.40: Versko predavanje (prior Valerian Učak). — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz mariborske stolnice. — 11.30: Otroška ura: Gašperček pride na svet (lutkovna igra). — 12.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 12.15: Stanovske pesmi (Akademijski pevski kvintet). — 13.00: Plošče po željah (oddaja prekinjena od 14. do 16. ure). — 16.00: Kmetijska ura: O vrstah krompirja v Sloveniji (ing. Mikuš). — 16.20: Slovanska glasba (radijski

orkester). — 17.00: O medu in medenem pecivu (Milena Šerkova). — 17.15: Za dobro voljo in kratek čas (radijski orkester, vmes bo pel Svetozar Banovec s spremljevanjem Kmečkega tria in recitacije Franja Lipaha). — 19.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Koncert pevskega društva »Cankarja«. — 20.45: Italijanske opere (radijski orkester). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila. — 22.15: Prenos plesne glasbe iz kavarne »Nebotičnika«. v

Petek, 20. marca: 11.00: Šolska ura: Zakaj se ptice selijo — dvogovor (vodil bo Arnošt Adamič). — 12.00: Sprehod po Balkanu (plošče). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Odlomki iz zvočnih filmov (plošče). — 14.00: Vremensko poročilo, borz. tečaji. — 18.00: Zbrano delo Vide Jerajeva (dr. Silva Trdinova). — 18.20: Fibich: Pomlad — simfonična slika (plošče). — 18.40: Pravna ura: O zemljiški knjigi (Bidovec Valentin). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Prenos iz Zagreba. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.30: Angleške plošče

Sobota, 28. marca: 12.00: Plošča za ploščo, napev v napev (pester venček veselih glasbenih točk). — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 13.15: Plošča za ploščo — napev v napev (pester venček veselih glasbenih točk). — 14.00: Vremenska poročila. — 18.00: Za delopust (radijski orkester). — 18.40: Pri naših združnikih (obisk v Stražišču, Naklem in Kropi: Rus Roman). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda obvestila. — 19.30: Nacionalna ura. — 20.00: Pozdrav pomladi (pester večer z godbo, petjem in prizori). — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 22.15: Radijski jazz.

Listnica uredništva

Črni diamant. Glede dramatizacije bomo vprašali pisatelja in vam sporočili potrebno.

Pozabite KURJA OČESA v 3 minutah

Odstranite jih naslednji dan

Ako Vas kurja očesa tako peko in bole, da ste že napol blazni od muk, tedaj pomosite vneta in bolne noge v toplo vodo, kateri ste dodali toliko Saltrat Rodella, da je dobila videz mleka. Kakšno olajšanje v najkrajšem času! Sproščeni kisik raznosi zdravilne soli v globoke znojnice ter oblažuje in ozdravlja kožo in kožno tkivo. Bolečine prenehajo, obtok krvi pa se uredi, da se popolnoma dobro počutite. Kurja očesa se omeščajo do korenin, da jih lahko odstranite že naslednji dan. Trda koža in otekline popolnoma izginejo. Lahko nosite čevlje manjše za celo številko. Saltrat Rodell je naprodaj po neznatni ceni v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

NOVOST! Samo Din 98.—

št. 63.719. Cenena, a dobra Shock-Proi zapesna ura, točno regulirana, lep kromiran okrov zapesnica iz usnja — številčnica in ozvalo osvetljena (Radium)

Din 98.—

Zahtevajte velika cenik, ki ga dobite zastonj in poštne prosto. Velike izbere ur, zlatnine in srebrnine

Lastna protokolirana tovarna ul. v švic

H. SUTTNER, LJUBLJANA 6.

MALI OGLASI

SADNO DREVJE

jablane: kanadka, zlata parmena, porenski krivopecelj, jonatan, mošančkar, Baumannova reneta, bobovec in druge sorte po sadnem izboru in bruske: amališka, gebertovka, klapovka, koroška moštnica in tepka se dobijo v drevosnici podružnice Kmetijske družbe pri Malj Nedelji.

KUPIM VLOŽNE KNJIŽICE

Mestne hranilnice v Ormožu do 60.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Gotovina«.

Kje si pa bil?

V trgovini

P. Brkljačič Prezid

Kaj pa nosiš v paketu?

Srajce, nogavice, naramnice, obleke, čepice, klobuke in razne druge predmete.

Zakaj si pa toliko nakupil?

zato ker zelo po ceni prodaja. Pravil mi je da želi staro zalogo za vsako ceno izprazniti, ker ima na potu veliko pošiljko blaga po zelo ugodnih nakupnih cenah.

Izkoristi tudi ti priložnost in pohiti k P. BRKLJAČIČ — PREZID

POSOJILA IŠČEMO

v gotovini, kratkoročnega ali dolgoročnega, na prvovrstno jamsivo industrijskega podjetja in na dobro obrestovanje. Pomudbe pod »Sigurno naložen denar« na upravo »Domovine«.

POZOR MIZARJI

Napredni mizar uporablja samo patentirano posteljno tračnico (Bettschiene) »Kako«. — Prihrani si delo in čas. Brez zadolženja. Dobiva se v trgovinah z železnino: Schneider & Verovšek, Breznik Erjavac, Žilič vsi v Ljubljani; D. Rakusch v Celju in Andraschitz, Lotz v Mariboru. 193

PRODAM NOVO HIŠO

Je v lepi solčni legi kraj železnice. Od postaje Videm - Krško je oddaljena 3 minute in mesta Krškega 15 minut. Hiša sestoji iz 2 sob, kuhinje, shrambe, predsobe in male verande. Okrog nje je vrt za zelenjavo z vodnjakom. Cena je 36.000 Din; plačati se mora takoj v gotovini na tale naslov: Mlakar Amalija. Stara vas števil. 121., pošta Videm pri Krškem, srez Brežice, dravska banovina.

DENARNE ZADEVE

bančne, hranilniške in posojilniške terjatve, vloge vseh denarnih zavodov, vrednostne papirje, Vojno škodo

VAM KUPI IN PRODA

izposluje razne kredite v gotovini na hranilnih knjižicah, pri nakupu in prodaji hranilnih knjižic dobite ednole pri pooblaščenem Trg. agent. za bančne in kreditne posle

ALOJZIJ PLANINSEK, Ljubljana, Beethovnova ul. 14-II. Telefon 35-10. Za odgovor zramike.

ZANESLJIVE NASVETE in informacije glede naložbe kapitala v gotovini in hranilnih knjižicah, pri nakupu in prodaji hranilnih knjižic dobite ednole pri pooblaščenem Trg. agent. za bančne in kreditne posle

PRODAM VLOŽNO KNJIŽICO

Mestne hranilnice Ormož 120.000 Din za ca 52 odstot. Ponudbe pod »Mestna« upravi »Domovine«.

Za smeh in kratek čas

KARTE IN SLOVNICA

Mali Mihec se uči slovnico. Zlasti mu nagajajo sedanji, pretekli in prihodnji čas. Mora k mami po pomoč. »Mamica, kakšen čas je to: Oče igra karte?«

Mamica: »Izgubljeni čas . . .«

ZVESTOBA DO GROBA

Vera: »S teboj pojdem, Gašper, čeprav ne bova imela drugega ko kruh in vodo.«

Gašper: »Dobro, ti boš skrbela za kruh, vodo bom pa že jaz dobavljal.«

POPOLNOSTI N.

Branko: »Meni se zdi, gospodična, da me imate za popolnega tepca.«

Vera: »Ne, ne, popoln ni nihče . . .«

STRAŠNO SE JE IZPREMENIL

Gašper: »Bog te živi, Miha. Močno si se spremenil v teh desetih letih, odkar se nisva videla.«

Neznanec: »Gospod, motite se, jaz nisem Miha.«

Gašper: »Glej ga no, tako se je spremenil, da že tudi Miha ni več!«

PRED SODIŠČEM

Avtomobilistka (ki je povozila nekega moškega): »Nesrečo ste zakrivilj sami. Jaz sem dobro vajena voziti, saj šofiram že 12 let.«

Poškodovanec: »Prazen izgovor! Jaz sem tudi vajen hoditi peš, saj hodim že več kot 50 let.«

PAMETNO

Oče: »Kaj bi bil rajt, Dušanček, šofer ali pilot?«

Sin: »Pilot.«

Oče: »Zakaj?«

Sin: »Če šofer koga povozi, ga takoj stražnik prime, v zraku pa ni stražnikov.«